

wroclaw.pl

Zobacz rękopis

Przez 4 dni w Muzeum Pana Tadeusza będzie można zobaczyć skarb na co dzień schowany głęboko – manuskrypt wieszczki.

str. 12

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 41 (251), 22-28.10.2025

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

#Różowy Październik
– Miesiąc Świadomości
Raka Piersi

str. 4

Badaj się, by żyć!

GRZEGORZ RAJTER

Rower to jest to! Mamy 428 km tras

W latach 2019–2024 Wrocław wydał 104 mln zł na realizację zadań związanych z polityką rowerową miasta. Sprawdź, którędy pomkniesz jednośladem.

str. 6

Miasto inwestuje na Nowych Żernikach

Projekt nowej zajezdni tramwajowej, budowa drogi i torowiska, szkoła i gigantyczne centrum sportowe. Wszystko jeszcze w tej dekadzie.

str. 10–11

Gdzie spotkasz w tym tygodniu SZOT-a?

Już nie musisz zbierać tekstyliów i planować podróży do PSZOK-ów (choć możesz). Worki z tą frakcją odpadów odbierze na Twoim osiedlu specjalny samochód.

str. 13

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA **WWW.WROCLAW.PL**

Szanowni Państwo,

z okładki aktualnego numeru naszego biuletynu spogląda na nas wyjątkowa osoba. To 17-letnia Mia wraz ze swoją mamą. Mia jest pomysłodawczynią akcji edukacyjnej „Pink Generation”, która odbyła się w V Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu. Podczas spotkania, 15 października – w Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi – 300 uczennic dowiedziało się, jak ważne jest samobadanie piersi.

Skąd pomysł na taką akcję akurat w V LO i dlaczego to Mia była inicjatorką tych ważnych warsztatów? Odpowiedź znajdzie Państwo w środku numeru. Ja ze swojej strony chciałbym niezwykle podziękować zarówno Mii, jak i wszystkim, którzy włączyli się w organizację lekcji.

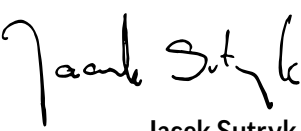
Wspaniałych mamy młodych ludzi we Wrocławiu. Tak często wspominam o naszych kochanych seniorach, o tym, że Wrocław nam się „pięknie posrebrza”, ale młode pokolenia wrocławianek i wrocławian także są wyjątkowi.

Na pewno słyszeli Państwo o udziale niezwykle zdolnego wrocławianina w zakończonym w poniedziałek Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Mieszkaniec osiedla Borek, wrocławianin Piotr Alexewicz zdobył na nim V miejsce! Wielkie gratulacje i wielka duma.

Z tematów znacznie bardziej przyziemnych wiele inwestycji planujemy na Nowych Żernikach. Poza konieczną nową zajezdnią tramwajową w tamtym miejscu planujemy duże centrum spor-

towe i szkołę. Rozbudowujemy tę część miasta w ślad za nowymi mieszkaniami, a wszystkiemu towarzyszyć będzie także rozwój drogowy. Szczegóły w rozkładówce w środku numeru.

Jesień zawitała na dobre w nasze progi. Wraz z nią porządki. Warto poczytać o tym, jak bardzo wrocławianie lubią nasz specjalny samochód SZOT, czyli Samochód Zbierający Odzież i Tekstylia lub o akcji sprzątania opuszczonych nagrobków prowadzonej przez nasz MOPS. Listopad przed nami. A wraz z nim: kolejne inwestycje, plany i marzenia. O Naszym Wrocławiu.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 23.10	PT. 24.10	SOB. 25.10	ND. 26.10	PN. 27.10	WT. 28.10	ŚR. 29.10
17°C	13°C	12°C	11°C	10°C	11°C	12°C

POCZTÓWKA Z MIASTA

Power of Synergy – rekordowa konferencja Made in Wrocław 2025

Ponad 2 tysiące uczestników, (rekord frekwencyjny), 40 wystawców, 100 prelegentów i gości specjalnych oraz 11 miesięcy przygotowań – dwudniowe wydarzenie Made in Wrocław 2025 już za nami. 16 października br. Wrocławskie Centrum Kongresowe przy Hali Stulecia jest sercem innowacji, biznesu i technologii za sprawą 9. edycji Made in Wrocław zorganizowanego pod hasłem „Power of Synergy!” (Siła Synergii!).

Główna scena Made in Wrocław, wydarzenia poświęconego synergii innowacji, należała do myślicieli, którego prace od lat rezonują na całym świecie: prof. Michała Kosińskiego ze Stanford University. Jego wystąpienie, zatytułowane „Making Sense of

Modern AI” (Zrozumieć Współczesną Sztuczną Inteligencję), było dawką odświeżającej wiedzy i intrygujących pytań na temat tego, jak nowa technologia rewolucjonizuje i zmienia społeczeństwa.

Wśród tematów związanych z wiedzą, o jakich rozmawiali uczestnicy wydarzenia: liderzy i wizjonerzy z całego regionu i świata znalazły się przemiany związane z rozwojem przemysłu 4.0, sztucznej inteligencji i cyfryzacji. Przedstawiciele nauki i biznesu dyskutują o tym, jak tworzyć efektywne partnerstwa między uczelniami, przemysłem i startupami, by skutecznie odpowiadać na wyzwania nowej ery, a także, jak budować gospodarkę jutra na Dolnym Śląsku.

Strategia Rozwoju Wrocławia przyjęta

W poniedziałek 20 października radni miejscy przyjęli Strategię Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050”. Czym jest (a czym nie jest) ten dokument? Jakie są jego najważniejsze założenia? Jaki według niego będzie Wrocław za ćwierć wieku? Przeczytajcie.

Redakcja

26 głosów za, 6 przeciw i 3 wstrzymujące – Rada Miejska Wrocławia przyjęła uchwałę ws. Strategii Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050”.

Czym jest „Wrocław 2050”?

Strategia to dokument, który mówi, jakiego Wrocławia chcemy w 2050 roku – jakie wartości są dla nas ważne, jakie cele stawiamy sobie jako wspólnota i w jakim kierunku chcemy rozwijać miasto. Dokument wskazuje, jakimi zasadami i priorytetami powinniśmy się kierować, kiedy będziemy podejmować konkretne działania – czy to w planowaniu przestrzeni, inwestycjach, edukacji czy ochronie klimatu.

Strategia nie jest natomiast: planem inwestycji – nie wskazuje budowy konkretnych ulic, szkół czy remontów ani dat ich realizacji; jest budżetem – nie wskazuje, ile środków i z jakich źródeł zostanie przeznaczonych na poszczególne projekty; zbiorem decyzji – to nie lista działań do wykonania, ale inspiracja i wyznacznik kierunku. Nie rozwiązuje wszystkich problemów od razu, ale pomaga ustalić, co jest dla miasta najważniejsze i jak możemy razem do tego dążyć.

Strategię, która wyznacza kierunki rozwoju Wrocławia, tworzyli nie tylko eksperci, ale i mieszkańcy

Po co to wszystko?

Strategia „Wrocław 2050” ma pomóc:

- planować rozwój w sposób spójny i przewidywalny
- reagować na zmiany klimatu, technologii i gospodarki
- wzmacniać jakość życia mieszkańców
- przyciągać talenty, inwestorów i nowych mieszkańców

- budować odporność na kryzysy.

Dzięki Strategii decyzje miasta będą: bardziej spójne i oparte na wspólnych celach, skupione na potrzebach mieszkańców, zgodne z wyzwaniem przyszłości – klimatycznymi, technologicznymi i społecznymi. Bez strategii miasto reagowałoby tylko na bieżące problemy. Dzięki strategii – myśli o przyszłości już dziś. I do tego nawiązuje właśnie hasło

Strategii: „Otwarcie na przyszłość – nastawienie na Wrocław”.

Jak powstała Strategia?

Strategia nie powstała „w gabinecie”. To wspólna praca setek osób: mieszkańców, radnych, organizacji pozarządowych, uczelni, ekspertów z różnych dziedzin. Ich głosy, opinie i marzenia były zbierane w konsultacjach, warsztatach, podczas spotkań i wydarzeń.

Lodołamacze dla Centrum Wsparcia

Centrum Wsparcia – działające przy Wrocławskim Parku Technologicznym, zostało laureatem w konkursie Lodołamacze. Wyróżnienie przyznawane jest firmom, instytucjom i organizacjom za działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Podczas tegorocznej gali konkursu na Zamku Królewskim dyplom za pierwsze miejsce w kategorii „Biznes odpowiedzialny społecznie – zrównoważony rozwój (CSR/ESG)” odebrała Marta Gawryluk, prezes Centrum Wsparcia.

Jak dyżurują wrocławscy radni?

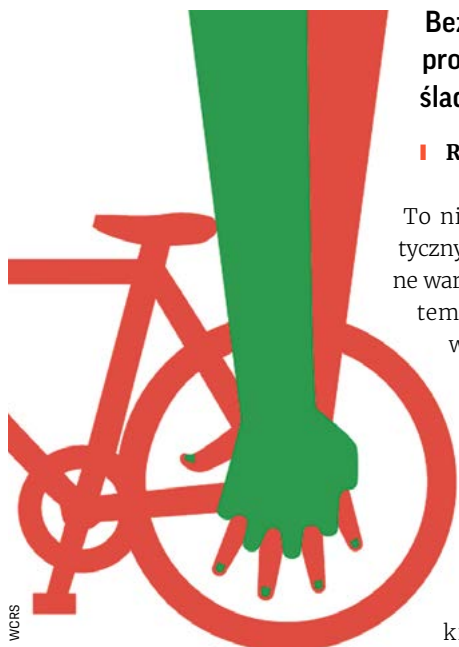
Spotkania z radnymi miejscowymi odbywają się w godz. 15–16.30 w Sukiennicach 9 (pok. 204 i 205) w środy i czwartki. W październiku dyżury mają: radni – **Dominika Kontecka** i **Piotr Uhle** 22.10, **Ewa Wrońska** i **Krzysztof Zalewski** 29.10 i wiceprzewodnicząca RMW **Dorota Pędziwiatr** – 30.10.

➤ Aktualny harmonogram dyżurów na: www.wro.news/dyzury2025

 Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Pilnie poszukiwane są wszystkie grupy. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w pon., śr. i czw. w godz. 7–17.30, we wt. i pt. od 7 do 13.30 i w sob. w godz. 7.30–12. Akcje wyjazdowe w najbliższych dniach organizowane są: 23.10 w godz. 9–13 przy Aquapark Wrocław, ul. Borowska 99; 24.10 w godz. 8–13 przy Akademii Wojsk Lądowych, ul. Czajkowskiego 109; 25.10 w godz. 10–14 przy CH Korona, ul. Bolesława Krzywoustego 126; 27–29.10 w godz. 9–13 przy PWR, pl. Grunwaldzki 11 (bud. D–21), ul. Janiszewskiego 8 (parking przy bud. D–20); 30.10 w godz. 8–12 przy Stacji Wrocław, al. Śląska 1.

Rowerzysto, wyszkol się na ratownika

Bezpłatne szkolenia „Rowerzysta Ratownik – pierwsza pomoc na wrocławskich drogach” to propozycja Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego dla wszystkich miłośników jednośladów. Jeździsz? Sprawdź terminy i zapisz się!

Redakcja

To nie jest zwykły kurs teoretyczny, ale praktyczne 4-godzinne warsztaty. Kluczowym elementem programu jest symulacja wypadku komunikacyjnego z udziałem roweru. Uczestnicy będą ćwiczyć w warunkach maksymalnie zbliżonych do prawdziwego zdarzenia. Nauczą się nie tylko opatrywać rany i unieruchamiać złamanie, ale przede wszystkim zabezpieczać miejsce

zdarzenia i skutecznie wzywać pomoc. – Wrocław jest miastem przyjaznym rowerom, ale wraz ze wzrostem liczby rowerzystów rośnie ryzyko wypadków. Naszym celem jest, aby każdy rowerzysta czuł się pewnie i był przygotowany do udzielenia natychmiastowej, skutecznej pomocy, a tym samym wspierał służby ratunkowe zanim dotrą na miejsce – mówi Ewelina Konik z WCRS.

W ramach projektu odbędzie się 20 bezpłatnych szkoleń. Obowiązują zapisy. Najbliższe, na których

są jeszcze wolne miejsca, 14.11 (inne terminy i zapisy na: wcrs.pl/wapp/rowerzysta-ratownik). Szkolenia odbywają się w budynku Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego przy pl. Dominikańskim 6.

Szkolenia „Rowerzysta Ratownik” są realizowane w ramach Wrocławskiej Akademii Pierwszej Pomocy, której organizatorem jest Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego. Działanie to wpisuje się w miejski program „Bezpieczny Wrocław”.

Brawo Mia! Wyjątkowa akcja o profilaktyce raka

To były wyjątkowe warsztaty dotyczące profilaktyki raka piersi dla licealistek – zainspirowane osobistą historią jednej z nich, 17-letniej uczennicy V LO we Wrocławiu. Rok temu wykryła u siebie guza piersi. – „Pink Generation” to na razie tylko jedno wydarzenie, ale mam nadzieję, że gdy skończę 18 lat, zamieni się w fundację – zapowiada Mia.

Paulina Krawczyk

Pomysłodawczynią projektu „Pink Generation” jest Mia Szplit, uczennica V LO przy ul. Kuronia. W wieku 16 lat zdiagnozowano u niej guz piersi, a w marcu 2025 r. przeszła operację jego usunięcia. Doświadczenie to uświadomiło jej, jak istotna jest znajomość własnego ciała oraz jak rzadko temat ten pojawia się w rozmowach wśród młodzieży.

Licealistki uczyły się samobadania piersi

Nie za wcześnie, by wiedzieć. Nie za późno, by działać

Mia postanowiła wziąć sprawy w swoje ręce. Z pomocą mamy napisała wiadomość do Karoliny Hołowni-Twardowskiej, radnej Sejmiku Wojewódzkiego i do Agnieszki Jarosz, wychowawczyni klasy, przedstawiając swój pomysł. Tym sposobem zostały zorganizowane warsztaty dotyczące profilaktyki raka piersi dla uczennic V LO we Wrocławiu.

wiu. Termin spotkania nie był przypadkowy – bowiem 15 października obchodzimy Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi.

– Kiedy w zeszłym roku wykryłam u siebie guza w piersi, nie wiedziałam, co mam zrobić. Kiedy powiedziałam o tym koleżankom, one też nie wiedziały. Nikt nas wcześniej tego nie uczył, nie tłumaczył. Nie sądziłam, że u osoby w tak młodym wieku może coś takiego wystąpić. Nie wiedziałam też, że guz wcale nie musi być rakiem. To mnie bardzo zaskoczyło, dlatego stwierdziłam, że trzeba działać – mówi Mia.

Dodaje: – Im więcej będziemy rozmawiać o profilaktyce, o samobadaniu piersi, o tym, co robić, gdy wykryjemy u siebie guza, tym będzie mniej wstydu i stresu. „Pink Generation” to na razie tylko jedno wydarzenie, ale mam nadzieję, że gdy skończę 18 lat, zamieni się w fundację – dodaje Mia.

O tematach trudnych głośno

„Pink Generation” to nie tylko edukacja – to wspólne działanie na rzecz zdrowia i przełamywania tabu. Bo, niestety, często o tematach związanych z ciałem i zdrowiem, z powodu wstydu i obawy przed reakcją rówieśników, nastolatki nie chcą mówić.

– Do 20. roku życia nowotwór piersi występuje bardzo rzadko, są to pojedyncze przypadki, ale to wcale nie znaczy, że młode kobiety nie znajdą nic w swoich piersiach. I po to jest ta profilaktyczna akcja w szkole. Słowa, takie jak: onkologia, nowotwór, mammografia – u wielu młodych ludzi budzą strach, są wciąż tematem tabu, a tak nie może być – wyjaśnia Aleksandra Sztuder, lekarz onkolog i radioterapeuta

z Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu.

Dzięki „Pink Generation” ok. 280 uczennic wzięło udział w warsztatach samobadania piersi na fantomach, warsztatach brafittingu i w spotkaniach z ekspertkami z Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu. Mogły również zbadać się w mobilnym gabinecie ginekologicznym.

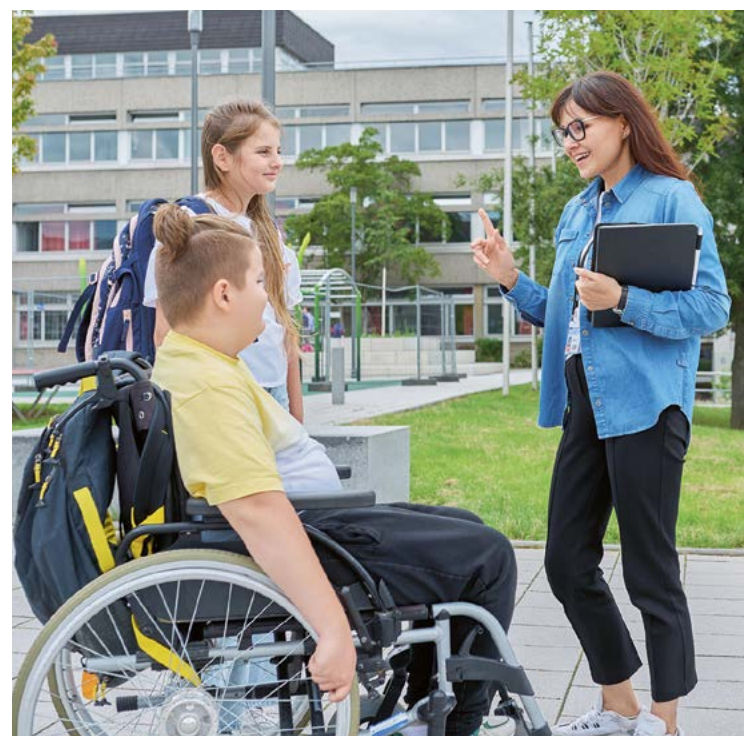
To dopiero początek

Mariola Kuźmicka-Mazurek, dyrektor V LO, zapowiada, że będzie powtarzać takie akcje: – Szkoła jest miejscem, w którym powinno się wskazywać ścieżki i kształtować właściwe nawyki, w tym profilaktyczne, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki onkologicznej.

W październiku trwa już druga edycja kampanii społecznej „Me, myself & touch”. Inicjatywa skupia się na znaczeniu profilaktyki raka piersi i budowaniu nawyku regularnego samobadania.

Mia Szplit zachęca do badań rówieśniczki

Nabór do programu „Sprawny Uczeń” trwa do 24.10

Formularz do wypełnienia jest na: www.wro.news/stypendium-su

Wrocławski MOPS prowadzi nabór wniosków w II edycji programu „Sprawny Uczeń”. Projekt ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz wsparcie ich rozwoju. Wnioski o stypendium w wysokości 3,5 tys. zł można składać do 24 października.

Magdalena Talik

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu prowadzi nabór wniosków w II edycji Programu „Sprawny Uczeń”.

– Projekt ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz wsparcie ich rozwoju. Stypendia można przeznaczyć na różne cele, między innymi na kursy edukacyjne, czesne, turnusy rehabilitacyjne, sprzęt ułatwiający naukę, przybory szkolne lub pomoc asystenta osoby z niepełnosprawnościami – wylicza Natalia Siewierska, kierowniczka Działu Świadczeń MOPS we Wrocławiu.

O wsparcie mogą ubiegać się uczniowie, którzy:

- mieszkają we Wrocławiu
- mają aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, potrzebie kształcenia specjalnego (z powodu niepełnosprawności) lub potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych
- uczą się w szkole podstawowej lub ponadpodstawowej (z wyłączeniem szkół policealnych) albo uczestniczą w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

Pierwszeństwo w uzyskaniu stypendium będą miały osoby w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące się w pieczy zastępczej,

z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z rodzin wielodzietnych.

Dyrektor wrocławskiego MOPS podkreśla, że dzięki projektowi „Sprawny Uczeń” MOPS chce nie tylko wspierać uczniów w codziennej nauce, ale wyrównać ich szanse i udostępnić im możliwość korzystania z rozmaitych form edukacji. – To realna pomoc w rozwijaniu pasji i kompetencji mimo ograniczeń zdrowotnych – podkreśla Andrzej Mańkowski, dyrektor MOPS.

Informacje o naborze można uzyskać w MOPS przy ul. Namysłowskiej w godz. 7.30–15, tel.: 71 78 22 424 lub e-mail: dzsw@mops.wroclaw.pl.

Jak urządzić nowy park na wschodzie miasta?

Na Wojnowie ma powstać nowy park. I nie będzie to park kieszonkowy. Cały teren ma powierzchnię 23,6 hektarów. We wtorek 21 października rozpoczęły się konsultacje społeczne w tej sprawie. Obecnie są tam głównie pola uprawne, plantacje malin, lasy i łąki. Teren ten leży pomiędzy ul. Błotną, Ubocze a Wschodnią Obwodnicą Wrocławia.

I Maciej Wołodko

W tym miejscu stopniowo, etapami, urządzany będzie nowy park Wojnowski. Będą w nim ścieżki dla pieszych i rowerzystów, plac zabaw dla dzieci, ścieżki edukacyjne, boiska, place sportowe. Pojawi się siłownia na świeżym powietrzu, mają być także tory rowerowe (skillpark, pumptrack, skatepark) i polany do wypoczynku. Z boku, przy ulicy (nomen omen) Ubocze zaplanowano dwa parkingi i toaletę publiczną. Całość uzupełnią elementy małej architektury, takie jak ławki i kosze na śmieci. Co ważne, zachowana ma zostać istniejąca zieleń, czyli las, łąki i krzewy malinowe. Pojawiają się nowe drzewa, krzewy i trawy.

Pomysły na zagospodarowanie tego obszaru są dwa. Różnią się usytuowaniem poszczególnych stref, przebiegiem i liczbą ścieżek.

- W wariantcie nr 1 układ dróg i ścieżek jest bardziej rozbudowany. Zapewnia dobrą komunikację między atrakcjami parku i wejściami. Daje wiele opcji poruszania się w pętłach.
- W wariantcie nr 2 układ dróg jest prostszy. Zapewnia

komunikację w głównych kierunkach, z możliwością poruszania się w pętłach. Zachowuje bardziej naturalny i dziki charakter parku.

Z obydwoma wariantami możecie zapoznać się na stronie konsultacji.

Weź udział w konsultacjach

Konsultacje trwają do 16 listopada. Na żywo będą:

- 28 października o godz. 17.30 – spotkanie konsultacyjne w Centrum Aktywności Lokalnej Strachocin-Swojczyce-Wojnow – Rewir Twórczy przy ul. Swojczyckiej 118
- 8 listopada o godz. 11 – spacer konsultacyjny. Zbiórka na skrzyżowaniu ulic: Strachocińskiej i Ubocze. Spacer potrwa ok. 1,5 godziny.

Pomiędzy 21 października a 16 listopada odbędą się również konsultacje z młodymi. Zaplanowano warsztaty z uczniami ZSP nr 11 we Wrocławiu oraz warsztaty z dziećmi w CAL Strachocin-Swojczyce-Wojnow. Osoby zainteresowane tą formą konsultacji organizatorzy proszą o kontakt na adres: konsultacje@feps.pl.

Czerwoną przerywaną linią zaznaczono orientacyjny przebieg obszaru nowego parku Wojnowskiego

Do 16 listopada można zabrać głos online. Na stronie internetowej konsultacji www.wro.news/park-wojnowski dostępny jest e-formularz. Wypełnij go.

Masz szczególne potrzeby, a chcesz się wypowiedzieć?

Organizatorom zależy, aby w konsultacjach mogły uczestniczyć wszystkie zainteresowane osoby. Jeżeli masz specjalne potrzeby, napisz na adres: konsultacje@feps.pl, najpóźniej 5 dni

przed planowanym wydarzeniem. Konsultacje realizuje Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich w ramach zadania publicznego współfinansowanego ze środków Miasta Wrocław.

Park Wojnowski powinien powstawać etapami

Jednak zanim Zarząd Zieleni Miejskiej przystąpi do realizacji inwestycji, niezbędne jest opracowanie dokumentacji projektowej, a konsultacje są częścią tego

procesu. Marek Szempliński, rzecznik prasowy Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu:

– Z uwagi na rozległy teren zakres prac projektowych został podzielony na dwie części: koncepcja dla części północnej oraz opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej dla części południowej. Po uzyskaniu pozwolenia na budowę dla części południowej przystąpimy do realizacji zadania z podziałem na etapy w zależności od kosztów.

Projektują przyszłość swojego podwórka na Ołbinie

W siedzibie Stowarzyszenia Żółty Parasol i Partnerzy mieszkańcy Ołbina zapoznali się z projektem pracowni Modulo Architektki ws. zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami: Lompy, Daszyńskiego, Orzeszkowej i Wyszyńskiego. Okazała topola ma zostać, by stanowiła ozdobę przyszłego miejsca spotkań sąsiedzkich.

I Redakcja

Wcześniejsze spotkanie w maju 2025 dotyczyło zorganizowania:

- nawierzchni pieszo-jezdných
- miejsc parkingowych i placów manewrowych
- odnowy zieleni i nowych nasadzeń
- oświetlenia, które zostało stworzone w ramach projektu WBO
- organizacji miejsc zbiórki odpadów
- wyposażenia w elementy małej architektury i urządzenia zabawowe.

Teraz na spotkaniu konsultacyjnym 16.10 Modulo Architektki przedstawił swój projekt na zagospodarowanie podwórka pomiędzy ulicami: Lompy, Daszyńskiego, Orzeszkowej i Wyszyńskiego.

Zakłada on wykonanie oświetlenia terenu, utwardzenie nawierzchni i organizację ścieżek pieszo-jezdných, wyznaczenie miejsc zbiórki odpadów, zachowanie okazałej topoli o obwodzie pnia 4,10 m i uzupełnienie jej niższą zielenią. W planach jest także montaż stojaków rowerowych i utworzenie piaskownicy dla najmłodszych. Pozwolenie na

budowę powinno zostać wydane na początku przyszłego roku. „Dziękujemy mieszkańcom za liczny udział i cenne uwagi – wspólnie tworzymy lepszą przestrzeń do życia” – napisali organizatorzy.

Konsultacje realizuje Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich w ramach zadania publicznego współfinansowanego ze środków Miasta Wrocław. Do 21.10 mieszkańcy placu Grunwaldzkiego mogli wysłać uwagi ws. swojego podwórka, na którym ma powstać miniogród sensoryczny, nowe oświetlenie.

Mieszkańcy na konsultacjach ws. zagospodarowania kwartału ulic

Ponad 100 mln złotych na infrastrukturę rowerową

W 2019 r. mieliśmy we Wrocławiu 328 km tras rowerowych. Ubiegły rok zakończył się wynikiem 428 km. Na tym nie koniec. Obecnie powstaje kładka nad Widawą. Trwają też prace nad drogą pieszo-rowerową, którą będzie można dojechać do nowej kładki nad Ślężą. W latach 2019–2024 Wrocław wydał 104 mln zł na realizację zadań związanych z polityką rowerową miasta. Głównym celem jest domknięcie używanych już tras rowerowych w jedną spójną sieć.

1. Trasa od mostu Pokoju do mostów Warszawskich

W 2019 roku powstała trasa rowerowa, która uzupełniła luki w ciągu komunikacyjnym dla rowerzystów między mostem Pokoju a mostami Warszawskimi. Blisko 700-metrowa trasa wiedzie wzdłuż ul. Wyszyńskiego od skrzyżowania z ul. Benedyktyńską do Damrota. Droga ma szerokość 2,5 m i na większości odcinków jest to wydzielona trasa rowerowa.

1,8 mln zł

ZDUM WROCŁAW

2. Promenada Krzycka dla pieszych i rowerzystów

W 2020 roku zrealizowano łącznie 32 km nowych tras rowerowych. Wybudowano pierwszy odcinek Promenady Krzyckiej – pomiędzy ulicą Spiską i Borowską. Trasa będzie mierzyć w sumie 7,5 km i połączy ulice: Grabiszyńską z Gazową, wiodąc m.in. przez osiedla Gajowice, Borek, Ołtaszyn do Tarnogaju. Obecnie mamy już 4 km Promenady.

7 mln zł

TOMASZ HOŁOD

3. Droga rowerowa z Wrocławia do Bielń Wrocławskich

W 2021 roku na południu miasta powstała ważna droga rowerowa, która prowadzi od skrzyżowania ulic Powstańców Śląskich z Krzycką i przebiega przez aleję Karkonoską, park Kleciński, ulicę Kobierzycką, Czekoladową aż do ul. Francuskiej przy hipermarkecie Auchan. Prace pochłonęły ponad 9 mln zł. Połączenie rowerowe wzdłuż al. Karkonoskiej jest niezwykle istotne, bo po pierwsze, przyłącza wrocławskie osiedla do sieci tras ro-

werowych (Krzyki, Klecina, Ołtaszyn, Partynice), a po drugie, komunikuje nas z gminą Kobierzyce. Na odcinku 3,5 km powstała wygodna trasa rowerowa. Wydzielona, zlokalizowana poza jezdnią i wyposażona w dodatkowe oświetlenie. Przy okazji inwestycji został zreorganizowany przystanek przy ul. Krzyckiej, powstała również kładka pieszo-rowerowa w parku nad Ślężą, która liczy ponad 25 metrów.

9 mln zł

WROCŁAW.PL

4. Nowa droga rowerowa wzdłuż Hubskiej

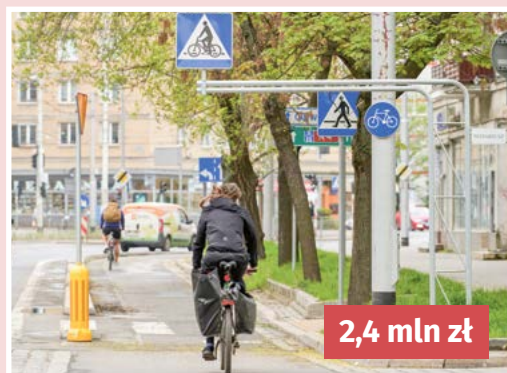

1,4 mln zł

TOMASZ HOŁOD

Jedną z ważniejszych inwestycji rowerowych w 2022 roku było wybudowanie trasy po zachodniej stronie ul. Hubskiej – od ul. Glinianej do al. Armii Krajowej. Dzięki temu połączono istniejące trasy rowerowe w okolicach Dworca Głównego z trasami biegnącymi od ul. Bardzkiej aż do osiedla Jagodno. Koszt inwestycji wyniósł 1,4 mln zł.

5. Droga łączy pl. Legionów i Narodowe Forum Muzyki

2,4 mln zł

MICHAŁ KURWICKI

W 2023 r. zrealizowano łącznie ok. 14 km nowych tras rowerowych. W centrum ważną realizacją była budowa trasy rowerowej na ul. Sądowej, od pl. Legionów do przejazdu rowerowego wzdłuż bulwaru Staromiejskiego. Dzięki temu można bezpiecznie dojechać rowerem z ul. Grabiszyńskiej aż do Narodowego Forum Muzyki i dalej do Rynku.

6. Z Tarnogaju na Biskupin, Sępolno i do ZOO

W 2024 roku na realizację zadań związanych z polityką rowerową przeznaczono 20,5 mln zł, nie wliczając kosztów funkcjonowania Wrocławskiego Roweru Miejskiego. Za wymienioną kwotę wykonano m.in. drogę rowerową wzdłuż AWW, trasę rowerową na ul. Pomorskiej czy kolejny odcinek Promenady Krzyckiej pomiędzy ulicami Ślężną i Spiską.

20,5 mln zł

TOMASZ HOŁOD

7. Trasa do kładki nad Ślężą i budowa kładki nad Widawą

Kładka dla pieszych i rowerzystów, która ułatwiła komunikację między Muchoborem Małym a Wielkim, istnieje od 2023 roku. Teraz ruszyła budowa 333-metrowej trasy od strony Muchoboru Wielkiego – przebudowa ulicy Trawowej. Równolegle trwa m.in. budowa kładki nad Widawą i rozbudowa infrastruktury w rejonie Dubois–Drobnera.

7,6 mln zł

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Trzebnicka: nowe ścieżki i chodniki

Wrocławskie Inwestycje podpisały umowę z wykonawcą, który opracuje projekt przebudowy i budowy dróg dla rowerów oraz chodników wzdłuż ul. Trzebnickiej.

Dokumentacja obejmie również przebudowę przystanku, budowę miejsc postojowych, nowych przejazdów rowerowych i przejść dla pieszych, a także miejskich kanałów technologicznych oraz sieci wodociągowej. Tam, gdzie będzie to możliwe, projektant uwzględni rozszczelnienie nawierzchni i wprowadzenie zieleni. Wartość tego zadania to ponad 960 tys. zł, a czas realizacji to 12 miesięcy. MPK Wrocław kończy obecnie projekt przebudowy torowiska tramwajowego.

Kolejnym ważnym elementem infrastruktury Kleczkowa są mosty Trzebnickie. Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta ma już pozwolenie wodnoprawne, wciąż trwają prace nad projektami dotyczącymi m.in. miejskich kanałów technologicznych i oświetlenia. Na początku października projektant złożył wnioski do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o opinię w sprawie decyzji o pozwoleniu na budowę (ZRID).

MATERIAŁY PRASOWE

Dzierżonia: przetarg na przebudowę

Ogłoszono przetarg na projekt przebudowy ul. Dzierżonia na Oporowie na odcinku od ul. Jordanowskiej do ul. Harcerskiej. Projekt zakłada budowę jezdni o szerokości 5 m z obustronnymi chodnikami, wyniesione skrzyżowanie, progi zwalniające, nowe oświetlenie uliczne, zatoki postojowe oraz elementy małej architektury. W planach jest również budowa miejskiego kanału technologicznego, systemu odwodnienia i gospodarowania wodami opadowymi oraz nasadzenia zieleni. W ramach zadania wykonawca opracuje pełną dokumentację projektową – będzie miał na to 9 miesięcy od dnia podpisania umowy.

Jest kanalizacja deszczowa na Brochowie

MATERIAŁY PRASOWE

Zakończono budowę sieci kanalizacji deszczowej o długości 650 metrów w rejonie ulic Konduktorskiej, Braci Hofmannów i Cegielskiego na Brochowie.

Nowa infrastruktura odprowadza wody opadowe do szczelnego, podziemnego zbiornika retencyjnego o pojemności 760 m sześć. Zgromadzona deszczówka będzie magazynowana i wykorzystywana do podlewania okolicznej zieleni i czyszczenia kanalizacji w okresach suszy. Zbiornik został już połączony z siecią i wyposażony w niezbędną automatykę oraz instalacje elektryczne. W najbliższym czasie planowa-

ne jest jeszcze podłączenie do skrzynek zasilających. W czasie nawalnych deszczy woda ze zbiornika będzie przepompowywana do przydrożnego rowu eksploatowanego przez MPWiK. Cała inwestycja, której wartość wynosi około 15 mln zł, zostanie zakończona w ciągu najbliższego kwartału. MPWiK pokryje jedynie jedną trzecią kosztów, a prawie 10 mln zł pochodzi z unijnych środków Programu FEnIKS.

Wielki dźwig na rondzie Reagana

W najbliższe dwa weekendy (25-26.10 i 1-2.11) na rondzie Reagana, pl. Grunwaldzkim oraz ul. Skłodowskiej-Curie prowadzone będą prace związane z wymianą centrali wentylacyjnej na dachu budynku Grunwaldzki Center przy pl. Grunwaldzkim 23. Urządzenie o wadze 12,5 t zostanie przetransportowane przy użyciu specjalnego dźwigu, co wymaga czasowego zajęcia części jezdni.

MATERIAŁY PRASOWE

Ulice na Gądowie gładkie, bo nowe

Dobiegły końca dwa kolejne remonty w ramach programu Wrocław na dobrej drodze. Wymieniono nawierzchnię na ul. Bajana – na odcinku ok. 1 km między Bystrzycką a Szybowcową, oraz na ul. Drzewieckiego – między Balonową a Szybowcową.

MATERIAŁY PRASOWE

Koszarowa: kolejny etap prac

Na Koszarowej trwają zaawansowane prace przy przebudowie sieci podziemnych. Tam, gdzie jest to możliwe, wykonawca przygotowuje już stabilizację pod nową nawierzchnię drogi. Zniknie kostka brukowa, a jezdnia zostanie poszerzona.

Wybrano wykonawcę remontu Gajowickiej

Ulica Gajowicka od al. Hallera do ul. Zaporoskiej zostanie gruntownie przebudowana. Pojawi się tu nowa nawierzchnia, jeden pas dla aut, jeden dla autobusów, obok dwukierunkowa droga rowerowa. Inwestycja obejmuje modernizację ok. 1,3 km drogi.

MATERIAŁY PRASOWE

Prądyńskiego 43 przejdzie metamorfozę

To już 12. obiekt w tej części miasta i 6 przy tej ulicy, który zostanie odnowiony. Zakres prac obejmuje m.in. remont oraz częściową wymianę więźby dachowej i pokrycia dachu, docieplenie stropu i elewacji, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, odtworzenie detali.

MATERIAŁY PRASOWE

Nowe kierunki z wrocławskiego lotniska

Rozbudowa części zewnętrznej wrocławskiego lotniska przynosi efekty – pasażerowie zyskują coraz więcej możliwości podróży. Linia Wizz Air ogłosiła właśnie rozszerzenie swojej oferty o sześć nowych połączeń, które zostaną uruchomione pod koniec 2025 i w 2026 roku. Nowe kierunki obejmą m.in. Islandię, Bułgarię i Niemcy. Przewoźnik zapowiedział również zwiększenie częstotliwości lotów do Barcelony, Malagi, Tirany i Bari.

➔ Więcej na stronie:
www.wroclaw.pl

Plac budowy na Trawowej

Rozpoczęła się budowa wygodnego dojazdu od strony Muchoboru Wielkiego do kładki nad Ślężą. Wrocławskie Inwestycje zbudowały już drogę od strony Muchoboru Małego – to przedłużenie ul. Francuskiej. Teraz trwa inwestycja na Trawowej. Od torów kolejowych do kładki powstaje asfaltowa ulica, którą będzie można dojechać autami do posesji i ogródków działkowych, a w ostatniej części będzie tylko dla pieszych i rowerzystów. Trasa będzie oświetlona. Prace potrwać do wiosny przyszłego roku.

Tunel przy placu Dominikańskim zamknięty 24 i 25.10

W związku z pracami serwisowymi zaplanowano nocne zamknięcia tuneli samochodowych pod skrzyżowaniem przy placu Dominikańskim. W piątek 24.10 i 25.10 w godz. 22-6, w sobotę zamknięty zostanie tunel południowy, po stronie PZU. Na czas prowadzenia robót przejazd będzie możliwy tylko górą skrzyżowania.

Lotnisko zamyka się 26.10 na 40 dni

Pasażerom korzystającym z wrocławskiego lotniska przypominamy, że przez kilka tygodni tegorocznej jesieni nie będzie żadnych lotów. Wrocławskie lotnisko będzie nieczynne w okresie od 26.10 do 4.12. Powodem jest trwająca rozbudowa części operacyjnej, czyli strefy startu i lądowania.

Częścią inwestycji jest budowa drogi zjazdu z pasa startowego. Podczas realizacji tego zadania samoloty nie będą mogły z niego korzystać ze względów bezpieczeństwa, dlatego trzeba będzie wyłączyć całe lotnisko.

Po 4.12, gdy lotnisko ponownie otworzy się dla pasażerów, rozbudowa wciąż będzie trwała. Planowany termin jej zakończenia to grudzień 2026.

Minibusem po cmentarzu Osobowickim

Autonomiczny minibus kursuje po cmentarzu Osobowickim. Ma wyznaczoną stałą trasę, której przebycie zajmuje ok. 20 minut. Pasażerowie mogą wsiadać na wyznaczonych przystankach lub poprosić o zatrzymanie pojazdu na życzenie na trasie.

Bartosz Chocholowski

Autonomiczny minibus Bles BB-1 sprawdził się na testach bez pasażerów i teraz już zapewnia komunikację na terenie olbrzymiego cmentarza Osobowickiego. Na razie tylko do 27 października, ale Urząd Miejski Wrocławia być może w przyszłości zdecyduje się na zakup takich pojazdów, które mogłyby ułatwić mieszkańcom przemieszczanie się po dużych nekropoliach.

Nie ma kierowcy, jest kontrola

BB-1 wyposażony jest też w bardzo precyzyjny GPS. Bateria pozwala mu na przejechanie 200 km. Ma 7 miejsc siedzących, a maksymalnie może przewieźć 15 osób. Pojazd jest wyposażony w czujniki i sensory, które umożliwiają mu poruszanie się, odnalezienie się w przestrzeni, wykrywanie obiektów i przeszkód, co pozwala na bezpieczną jazdę. Są tu: trzy radary, 11 kamer i 7 lidarów, czyli urządzeń skanujących, które wykorzystują impulsy

Spotkany na cmentarzu 15 października pan Zbigniew jest zachwycony uruchomieniem kursów busa

laserowe do pomiaru odległości od obiektów i tworzenia trójwymiarowych map otoczenia.

Jak się sprawdza BB-1?

– Mam na tym cmentarzu 8 grobów, a ten autobus wypatrzyłem na Facebooku. To coś wspaniałego! Nareszcie ktoś pomyślał o ludziach z laseczką, takich jak ja. Ludzie będą doceniać to rozwiązanie – zachwycia się pan Zbigniew, lat 77. – A to, że to autonomiczny pojazd bez kierowcy?

Nie boję się takich nowoczesnych technologii – zapewnia.

To niejedyna entuzjastyczna opinia, którą usłyszeliśmy w dniu debiutu BB-1 na cmentarzu Osobowickim. Pozytywnych głosów było więcej.

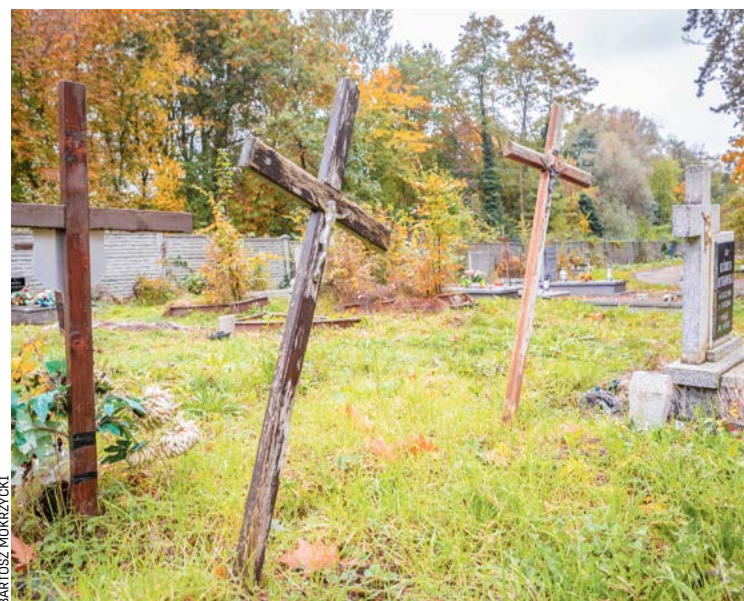
– Byłam bardzo ciekawa, jak to działa, i chciałam przetestować – mówi pani Martyna, która też skorzystała z busa. – To jest przyszłość komunikacji! Cieszę się, że mogłam się przejechać.

Trasa kursowania

Minibus jeździ na trasie o długości ok. 2 km. Start i koniec przy bramie głównej. Po drodze pojazd zatrzymuje się przy krzyżu niedaleko wejścia od strony ul. Weroniki Kumko, przy kaplicy i w rejonie skrzyżowań między polami: 82, 137, 93 i 94; 103, 104, 109 i 110; 101, 107, 114 i 115. Minibus kursuje codziennie w godzinach 8.30-15.30. Przejazd całej trasy trwa ok. 20 minut. Minibus wozi pasażerów bezpłatnie.

Wspólne sprzątanie zapomnianych mogił

Pracownicy MOPS Wrocław zapraszają do akcji porządkowania opuszczonych nagrobków. Jeśli macie czas i ochotę, przyjdźcie we wtorek 28.10 albo w środę 29.10 na cmentarz Kiełczowski. Można też pomóc, wspierając zbiórkę zniczy i sztucznych kwiatów.

Zapomniane nagrobki na wrocławskim cmentarzu, zdjęcie ilustracyjne

Maciej Wołodko

Trwa porządkowanie grobów przed 1 listopada. O te mogiły, których nikt nie odwiedza na cmentarzu Kiełczowskim, postanowili zatroszczyć się pracownicy MOPS Wrocław.

„Już po raz trzeci wyruszamy, by uporządkować opuszczone groby zmarłych podopiecznych, osób samotnych i nieznanych. To ludzie, których życie często było trudne – zmagali się z samotnością, bezdomnością, brakiem bliskich” – piszą pracownicy MOPS we Wrocławiu. Akcję organizuje Zespół Terenowej Pracy Socjalnej nr 3 przy

ul. Nowowiejskiej. Na cmentarz Kiełczowski wybierają się 28 i 29 października.

Możecie dołączyć, by wspólnie posprzątać opuszczone groby, zapalić znicze i położyć kwiaty. Zbiórka za każdym razem o godz. 9 przed bramą cmentarza. Do 24 października trwa zbiórka zniczy i sztucznych kwiatów, a także rękawic, dużych i małych worków na śmieci czy motyki.

Możecie je przynieść do Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej nr 3 przy ul. Nowowiejskiej 29, od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30-15.30. Numer kontaktowy do zespołu to 512 969 480.

U nas czynsz o połowę niższy niż w Warszawie

Do 2028 r. TBS Wrocław planuje powiększyć wrocławską bazę mieszkaniową o 800 mieszkań w formule regulowanego ustawowo mieszkalnictwa na wynajem. O cenach czynszu, inwestycjach, wyzwaniach i wzmacnianiu dobrych relacji z mieszkańcami z Iwoną Gosą, prezes TBS Wrocław, rozmawia Katarzyna Wiązowska.

TBS Wrocław należy do największych towarzystw budownictwa społecznego w Polsce...

To obecnie 112 budynków i 4434 mieszkania na wynajem. Szacujemy, że na naszych osiedlach mieszkania wynajmuje ok. 10 tys. osób – to już jest małe miasto.

TBS to również lokale usługowe.

Oczywiście. Należy do nas blisko 60 lokali usługowych, w których znajdują się sklepy, szkoły językowe, biura notarialne. Wynajmujemy je też na cele publiczne, np. filii Miejskiej Biblioteki Publicznej na Brochowie lub dla przedszkola na Nowych Żernikach. Zapewniamy dostęp do miejsc parkingowych, zarządzamy ponad 18 ha zieleni. Uważam, że ten aspekt definiuje naszą rolę we wrocławskim mieszkalnictwie jako miastotwórczą. Także dlatego, że nasze dwa duże osiedla powstały na Leśnicy i Stabłowicach, przyczyniając się wydatnie do urbanizacji tych punktów na mapie Wrocławia.

Jakie macie plany na kolejne lata?

Ostatnią dużą inwestycję zakończyliśmy jesienią 2023. Wtedy oddaliśmy do użytku mieszkańcom 301 mieszkań w ramach inwestycji Leśnica IX. W roku 2024 r. skupiliśmy się na przygotowaniu kolejnych inwestycji mieszkaniowych i dziś już widać efekty tej pracy. Od lipca 2025 budujemy 30 mieszkań w ramach Leśnicy X. Mamy także pozwolenia na budowę blisko 150 mieszkań w drugim budynku na Nowych Żernikach, 200 mieszkań na Brochowie i 190 mieszkań na Praczech Odrzańskich.

A co z rewitalizacją starszych osiedli?

Takie zadania realizujemy na bieżąco. W tym roku wyremontowaliśmy ponad 170 balkonów w mieszkaniach na Leśnicy i Zakrzowie. Na Zakrzowie w ostatnich tygodniach wymieniliśmy też windy na całkowicie nowe. Za nami też duża akcja odnawiania klatek schodowych np. w budynkach TBS Wrocław na Brochowie i Leśnicy, a także na Stabłowicach.

Niektórzy z różnych względów nie mogą sobie pozwolić na kredyt hipoteczny. Jak TBS Wrocław odpowiada na ich potrzeby?

Oferujemy tani wynajem i długoletnią współpracę, niwelując w ten sposób problemy z uzyskaniem kredytu hipotecznego na mieszkanie, który niewątpliwie jest dużym i wieloletnim obciążeniem dla domowych finansów.

W budownictwie społecznym na początku drogi do najmu trzeba wpłacić partycypację. Dziś są to duże kwoty, bo sięgające nawet powyżej 100 tys. zł, ale osobiście uważam, że to dobra lokata. Zgodnie z przepisami ustawy, partycypacja jest waloryzowana przez cały czas trwania najmu w TBS Wrocław.

O ile więc wpłacenie jej często bywa sporym wysiłkiem finansowym, to później przez lata ta kwota rośnie. Znam przykład, w którym nasz najemca ze Stabłowic wprowadzał się w 2014 r. i wpłacił ok. 53 tys. zł w ramach partycypacji. Gdy w 2024 r. rozstawał się z nami, otrzymał zwaloryzowany zwrot partycypacji wynoszący ponad 130 tys. zł. Zatem pieniądze wniesione przez najemcę dodatkowo dla niego pracują, niejako w tle.

Jak zapewnacie stabilność czynszów i dostępność mieszkań?

To prawo określa maksymalne stawki. Obecnie maksymalny dopuszczalny czynsz w budownictwie społecznym może wynosić blisko 35 zł za mkw. miesięcznie i ta kwota nie może zostać przekroczona. Tymczasem u nas jest to średnio 17,85 zł/mkw. miesięcznie, czyli połowa poziomu maksymalnego. TBS-y w innych dużych miastach w Polsce

mają wyższy czynsz. Przykładowo: ■ w Katowicach wynosi on 19,33 zł/mkw. ■ w Toruniu jest to 20,34 zł/mkw. ■ w Warszawie od 19 zł do nawet ok. 25 zł/mkw. ■ w sąsiedniej Świdnicy w nowej inwestycji tamtejszego TBS wynosi on ok. 20 zł/mkw.

Iwona Gosa, od lipca 2025 prezes TBS Wrocław, wcześniej pracowała w Zarządzie Inwestycji Miejskich

Te dane pokazują też, jak bezpiecznik w postaci regulowanego czynszu w budownictwie społecznym pracuje na korzyść najemców. Podane stawki są bowiem znacznie niższe od kosztów wynajęcia mieszkania na rynku komercyjnym.

Jak duże jest zainteresowanie ofertą TBS Wrocław?

Ogromne, a od 2023 r. stale rośnie. Przed dwoma laty mieliśmy średnio ponad 25 chętnych na jedno ogłoszenie o wolnym mieszkaniu. W 2024 r. zainteresowanych było średnio już ponad 30, a w tym roku ten trend się utrzymuje. Nasza oferta jest atrakcyjna i potrafimy dotrzeć z nią do odbiorców.

To ważne, bo na rynku mieszkaniowym jest wiele podmiotów i jest on zróżnicowany, dlatego musimy stale przebiegać się z przekazem do świadomości osób szukających mieszkania, że mamy dla nich dobrą propozycję.

Czy spółka prowadzi programy wspierające integrację lokalnych społeczności?

Od października 2024 roku przy zarządzie spółki działa Rada Mieszkańców TBS Wrocław, czyli reprezentacja naszych mieszkańców. To ciało doradcze, które wybrali sami mieszkańcy. Również jesienią ubiegłego roku uruchomiliśmy pierwszy w polskich TBS-ach Budżet Sąsiedzki. Był to projekt wzorowany na budżecie obywatelskim, z łączną pulą środków wynoszącą 400 tys. zł do dyspozycji na pomysły mieszkańców. Pomysł na ten projekt był taki, aby zaktywizować mieszkańców w sąsiedzkim gronie, bo każdy projekt musiał mieć poparcie 20 osób wyrażone w formie podpisów na wniosku. Dziś zrealizowaliśmy już jeden zgłoszony przez naszych mieszkańców projekt sąsiedzki na Zakrzowie, a cztery kolejne – polegające na odnowieniu placów zabaw – są w trakcie realizacji.

TBS Wrocław mierzy się jednak z wieloma wyzwaniami...

To prawda. Największym wyzwaniem jest dla nas budowanie relacji z mieszkańcami, które od 2022 r. – po głośnym sporze o wysokość czynszu, który trafił do sądu – są napięte. Chcemy osiągnąć ten cel między innymi poprzez otwarty dialog z Radą Mieszkańców TBS Wrocław oraz transparentną komunikacją z naszymi najemcami.

Jeśli chodzi o wyzwania prawne, to bez wątpienia jest nim przyszłość całego systemu budownictwa społecznego. Mieszkańcy chcą go zmienić w model własnościowy i oczekują takich zmian w prawie, które ułatwią wykup mieszkań.

Gdyby te zmiany weszły w życie, to bez wątpienia będą wyzwaniem dla TBS-ów, np. w kwestii zarządzania zasobem, podzielenia się opłatami za remonty lub konserwacje.

Wynajem mieszkania w TBS daje większą elastyczność i wygodę, bo pozwala bardziej swobodnie kształtować plany zawodowe i życiowe.

Miasto inwestuje na Nowych Żernikach

MPK ogłosiło rozpoczęcie projektowania nowej zajezdni tramwajowej. Wrocławskie Inwestycje mówią o budowie drogi i torowiska wzdłuż al. Architektów. Poza tym na Nowych Żernikach powstanie ma jeszcze szkoła i gigantyczne centrum sportowe. Wszystko jeszcze w tej dekadzie. Zobacz, jakie są plany na południowo-wschodnią część osiedla Leśnica.

Bartosz Chocholowski

Przetarg na stworzenie koncepcji i zaprojektowanie zajezdni wygrało konsorcjum Databout i Rysy Architekci. Zarząd MPK Wrocław właśnie ogłosił, że koncepcja została wypracowana, a teraz podpisana jest umowa na stworzenie projektu. – Powstanie wielka nowa zajezdnia – taka jak Annopol w Warszawie czy Franowo w Poznaniu. Będą w niej warsztaty, w których będziemy nie tylko przygotowywać tramwaje do bieżącej eksploatacji, ale przeprowadzać poważniejsze remonty i modernizacje naszych wozów – zapowiada Witold Woźny, prezes MPK Wrocław.

Koszt budowy zajezdni szacowany jest na miliard złotych. To będzie największa komunikacyjna inwestycja w powojennej historii miasta. Samo przygotowanie projektu to koszt ponad 13 mln zł. Ma być gotowy za 18 miesięcy. – Mamy doświadczenie w zakresie infrastruktury drogowej i tramwajowej – przyznaje Krzysztof Sroga z Databout. – Sprostamy oczekiwaniom inwestora, wspólnie z sukcesem zakończymy projekt z pożytkiem dla miasta i jego mieszkańców.

Rafał Sieraczynski z Rysy Architekci podkreśla, że jego zespół ma duże doświadczenie, który zdobył np. projektując zajezdnię Chocianowice w Łodzi.

Olbrzymia i nowoczesna

Nowa zajezdnia ma pomieścić 150 tramwajów. Jej lokalizacja na Leśnicy usprawni obsługę komunikacji tramwajowej w zachodniej części miasta – tramwaje będą miały blisko, aby zacząć kursy z Leśnicy, Kozanowa czy Nowego Dworu, a w niedalekiej przyszłości również Maślic. Nowy obiekt pozwoli na lepsze zarządzanie taborą, skrócenie tras serwisowych oraz zwiększenie liczby obsługiwanych linii tramwajowych.

Zajezdnia będzie wyposażona w:

- hale serwisowe umożliwiające kompleksową obsługę taboru
- myjnię i lakiernię, zapewniającą utrzymanie pojazdów w optymalnym stanie
- budynek Centrali Ruchu i obsługi technicznej
- nowoczesną infrastrukturę diagnostyczną.

Po prawej stronie powstające nowe bloki, a w oddali widać teren, na którym powstanie centrum sportu

OLEKSANDR POLIAKOWSKI (3)

- Wśród zastosowanych rozwiązań znajdują się:
- panele fotowoltaiczne na dachach budynków dostarczające energię do zasilania obiektu
- system zbierania deszczówki wykorzystywanej do mycia tramwajów

- odwracalne pompy ciepła zapewniające energooszczędne ogrzewanie i chłodzenie
- wentylacja mechaniczna z rekuperacją pozwalająca na odzysk ciepła
- oświetlenie LED zmniejszające zużycie energii elektrycznej.

Wybudują tory do zajezdni

Zajezdnia będzie obsługiwana torowiskiem biegnącym wzdłuż al. Architektów. Nowe tory będą również obsługiwać osiedle i obiekty, które na nim powstaną: Wrocławskie Centrum Sportu i nową szkołę.

Torowisko o długości 1400 m będzie zielone i zakończone pętlą „wtuloną” w narożnik wyznaczony torami kolejowymi i AOW. Wrocławskie Inwestycje ogłosiły przetarg, który wyłoni projektanta.

– 20 listopada otworzymy oferty. Wybrany wykonawca będzie miał 16 miesięcy na wykonanie projektu – zapowiada Piotr Paś, prezes Wrocławskich Inwestycji.

Pętla umożliwi obsługę co najmniej dwóch linii tramwajowych

i będzie przystosowana także do ruchu autobusowego. Na trasie zaprojektowane zostaną przystanki tramwajowe w rejonie: ■ skrzyżowania al. Architektów i ul. Kosmonautów ■ ul. Brzozy ■ ul. Grabowej ■ planowanego Wrocławskiego Centrum Sportu.

Aleja będzie dłuższa o pół km

Najszybciej ze wszystkich inwestycji zostanie zrealizowana budowa drogi, która będzie przedłużeniem al. Architektów. – Otworzyliśmy oferty na wybudowanie 500 m drogi. Wszystkie mieszczą się w budżecie, więc na pewno wybierzemy wykonawcę prac. Będzie miał 7 miesięcy na wybudowanie drogi – zapowiada Piotr Paś, prezes Wrocławskich Inwestycji.

Taka będzie przedłużona al. Architektów:

- jezdni dwupasmowa o szerokości 7 metrów (2x3,5 m) z nawierzchnią bitumiczną
- droga dla pieszych o szerokości 3,5 m
- droga rowerowa o szerokości 2,5 m z nawierzchnią bitumiczną

megazajezdnia, centrum sportu i szkoła

Tramwaj na ul. Kosmonautów przy skrzyżowaniu z al. Architektów

- infrastruktura podziemna: kanalizacja deszczowa z systemem muld chłonnych, kanalizacja sanitarna, sieci wodociągowe z hydrantami przeciwpożarowymi oraz miejskie kanały technologiczne

Symboliczne podpisanie umowy na zaprojektowanie zajezdni

- zieleni i mała architektura – nasadzenia drzew, krzewów i bylin, elementy małej architektury oraz kompensacja wycinki
- oświetlenie: latarnie drogowe i ścieżkowe
- oznakowanie pionowe i poziome.

Szkoła dla tysiąca uczniów

Rozbudowujące się osiedla przyciągają rodziny z dziećmi lub te, które planują potomstwo. Dla nich powstanie zespół szkolno-przedszkolny przy al. Architektów.

Obiekt powstanie na działce liczącej 3,5 ha. Będzie mu towarzyszył zespół sportowy, dużo zieleni, a także – i to nowość w porównaniu z wcześniej realizowanymi inwestycjami przez Zarząd Inwestycji Miejskich – schronienia dla ludności. – Jesteśmy na etapie przygotowywania konkursu na wybór koncepcji architektonicznej. Prace budowlane mają się rozpocząć w 2027 roku, a we wrześniu 2029 roku dzieci pójść do nowej szkoły – planuje Jolanta Wnęć, dyrektorka Zarządu Inwestycji Miejskich.

Gigantyczne centrum sportu

To będzie potężny ośrodek, który zajmie 23 ha powierzchni. Obiekt będzie dostępny dla wszystkich mieszkańców. Powstawać będzie etapami. W pierwszym kwartale 2026 ogłaszamy przetarg na pier-

szy z nich – deklaruje Łukasz Wójcik, dyrektor MCS Wrocław.

W ramach Wrocławskiego Centrum Sportu powstanie:

- 11 boisk piłkarskich wraz z zapleczem w postaci szatni, siłowni i gabinetów odnowy biologicznej
- boisko do koszykówki
- boisko do siatkówki
- boisko do tenisa (piłka stołowa)
- budynek administracyjny klubu
- korty tenisowe
- sportowe place zabaw
- siłownia zewnętrzna
- tereny do wypoczynku wzdłuż rzeki Ługowina.

Inwestycje Nowe Żerniki 2030

Wrocławskie Centrum Sportu – wizualizacja. Najpierw ma powstać kryte boisko piłkarskie

Listopadowy weekend z „Panem Tadeuszem”

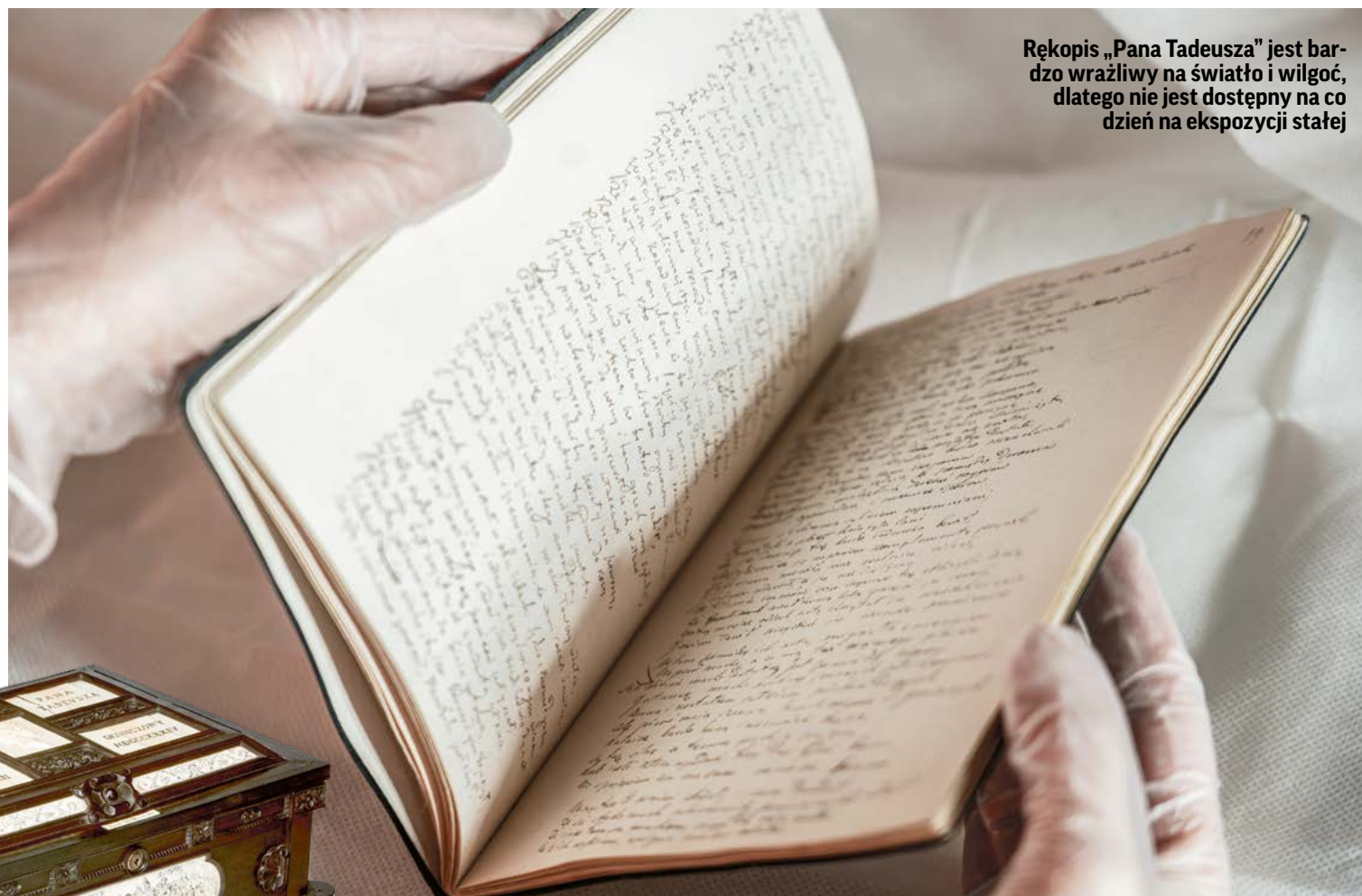
Czy wiedzieliście, że na co dzień w Muzeum Pana Tadeusza możemy podziwiać odręcznie wykonaną kopię rękopisu „Pana Tadeusza”? Oryginał pokazywany jest tylko w wyjątkowych okolicznościach. I taka właśnie przed nami. W długi listopadowy weekend obejrzymy manuskrypt Mickiewicza i poznamy jego tajemnice.

Agata Zięba

Wśród licznych zbiorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich rękopis „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza zajmuje najważniejsze miejsce. W listopadzie 2014 roku został wpisany na Polską Listę Krajową Programu UNESCO „Pamięć świata”.

Wyjątkowa okazja

Na co dzień ten wyjątkowy manuskrypt przechowywany jest w Dziale Rękopisów wrocławskiego Ossolineum w restrykcyjnych warunkach konserwatorskich. Na wystawie stałej w Kamienicy pod Żółtym Słońcem, Rynek 6, prezentowana jest natomiast kopia utworu wykonana odręcznie w 2010 roku przez prof. dr hab. Elżbietę Jabłońską.

Rękopis „Pana Tadeusza” jest bardzo wrażliwy na światło i wilgoć, dlatego nie jest dostępny na co dzień na ekspozycji stałej

W muzeum można zobaczyć szkatułę z hebanu, zamówioną do przechowywania rękopisu

Oryginał rękopisu można podziwiać w Muzeum Pana Tadeusza np. podczas świąt narodowych. I taka okazja właśnie przed nami, rękopis z wyeksponowanym fragmentem opisującym „Koncert nad koncertami” z Księgi Dwunastej „Kochajmy się” będzie można oglądać na wystawie stałej przez cały długi weekend (od 7 do 11 listopada) w godz. od 10 do 17.

Inspirujący koncert

„Koncert Jankiela” to jeden z najbardziej znanych fragmentów poematu. Jankiel podczas uroczystości zaręczynowej Zosi i Tadeusza, grając na cymbałach, ilustruje kluczowe momenty w historii Rzeczypospolitej w czasach rozbiorów: uchwalenie Konstytucji 3 maja, Targowicę, Rzeź Pragi, a także utworzenie Legionów Polskich we Włoszech.

Nie zapomina o „Mazurku Dąbrowskiego”. Goście uroczystości z optymizmem krzyczą: „Jeszcze

Polska nie zginęła!”. Scena ta jest jedną z najbardziej patriotycznych scen w „Panu Tadeuszu”, osnuta została w atmosferze nadziei na odzyskanie niepodległości przez Polskę. I to właśnie ona stała się inspiracją do zatytułowania prezentacji oryginału rękopisu „I wszyscy *Marsz Dąbrowski* chorem okrzyknęli”.

Bogaty program imprez

W programie towarzyszącym prezentacji oryginału rękopisu zaplanowane zostały następujące wydarzenia:

- 8.11, godz. 12 – prelekcja o negatywnym wpływie światła na obiekty rękopiśmienne, prowadzenie Marta Drawc
- 9.11, godz. 12 – prelekcja o udziale kobiet w odzyskiwaniu niepodległości, prowadzenie Marta Dardzińska
- 9.11, godz. 10–17 – diorama rekonstrukcyjna prezentująca damskie przedmioty z przeł. XIX i XX wieku, zbiory prywatne Marty Dardzińskiej
- 10.11, godz. 12 – oprowadzanie kuratorskie Magdaleny Sudoł wokół poematu Adama Mickiewicza
- 10.11 przez cały dzień dostępne będzie stanowisko edukacyjne z warsztatami do samodzielnego wykonywania kotylionów niepodległościowych
- 11.11, godz. 12 – oprowadzanie kuratorskie Justyny Zimnej

wokół poematu Adama Mickiewicza.

Wszystkie wydarzenia dostępne są w cenie biletu do muzeum.

➤ Więcej na stronie: www.muzeumpanatadeusza.ossolineum.pl

Ilustracja do „Pana Tadeusza”: Jankiel cymbalista, Jan Czesław Moniuszko, pocztówka (obieg 1919 rok)

WSZYSTKIE OSIEDLA

SZOT zbiera tekstylia, mieszkańcy chętnie oddają

Wrocławską usługę mobilnej zbiórki tekstyliów – Samochody Zbierające Odzież i Tekstylia – to strzał w dziesiątkę. Dzięki inicjatywie spółki Ekosystem mieszkańcy mogą oddać to, co im zalega w domu, na swoim osiedlu. Mają też do dyspozycji trzy PSZOK-i.

Redakcja

Od 1.01.2025 tekstylia to oddzielna frakcja. Odzież znoszona mniej lub bardziej nie może trafiać do kontenera na zmieszane, tylko do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, czyli PSZOK-ów (we Wrocławiu działają w trzech lokalizacjach). We Wrocławiu jeżdżą też SZOT-y. Kilka miesięcy temu miesięczna zbiórka oscylowała wokół 8 ton odzieży i tekstyliów. Ale zainteresowanie usługą rośnie.

Rekordowo na Psim Polu

– We wrześniu padł absolutny rekord: zebrano prawie 16 tys. kg ubrań i tekstyliów! To wzrost o ponad 80 proc. w stosunku do średniej z poprzednich miesięcy – informuje Maciej Fedorczyk, rzecznik Ekosystemu. – Od początku działania programu mieszkańcy oddali już łącznie ponad 77 ton niepotrzebnej im odzieży. Niezmiennie największym zainteresowaniem SZOT cieszy się w rejonie Psiego Pola, gdzie we wrześniu zebrano aż 35 proc. wszystkich tekstyliów. Usługa nie zwalnia tempa w całym mieście – SZOT odwiedza

Znudziło Ci się Twoje ubranie? Zamień z sąsiadem. Tekstylia możesz oddać do SZOT-a (rubryka obok)

już 148 wrocławskich adresów, realizując ponad 270 odbiorów w miesiącu.

Nowe rzeczy? SZOT zaczeka

Analiza zebranych worków pokazuje, że dominują w nich ubrania

damskie (43 proc.) i dziecięce (35 proc.). Odzież męska stanowi 22 proc. – Co jednak daje do myślenia, to doskonały stan wielu z tych ubrań. Często są to ubrania zupełnie nowe, z oryginalnymi metkami – mówi Fedorczyk. – Pamiętajmy, że tekstylia oddane do SZOT-a nie

trafiają ponownie na wieszaki. Dlatego ubrania w dobrym, a tym bardziej idealnym stanie, warto spróbować przekazać dalej. Sąsiadka wymiana, sprzedaż online, oddanie organizacjom charytatywnym to najlepszy sposób, by dać takim rzeczom drugie życie.

GAJOWICE

Do 15.11 w ZUS-ie Pretficza obsługa w sali nr 53

Budynek ZUS przy ul. Pretficza 11, zdjęcie archiwalne z 2024 roku

ZUS remontuje salę obsługi klientów przy ul. Pretficza. Na co dzień korzystają z niej osoby ws. swoich firm i pracowników.

Maciej Wołodko

Prace prowadzone są w sali nr 60, wejście C. Zmodernizowany zostanie układ wentylacji mechanicznej i klimatyzacji. Sala będzie także pomalowana.

– Nasi klienci będą swoje sprawy mogli załatwiać nie tylko w dobrych warunkach, ale też przy zachowaniu pełnej poufności danych – mówi Iwona Kowalska-Matis, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS na Dolnym Śląsku. W czasie remontu obsługa firm i ubezpieczonych prowadzona bę-

dzie w drugiej z sal, sali nr 53, do której wejście znajduje się przy ul. Energetycznej (wejście A).

Do dyspozycji klientów mają być także pracownicy ZUS w pozostałych placówkach ZUS przy ul. Reymonta 4/6 i przy ul. Litomskiej 36. Planowany czas remontu to 30 dni. Klienci mogą się także umawiać na e-wizytę, tj. wideorozmowę z pracownikiem ZUS, która ma takie samo znaczenie jak osobista wizyta w ZUS.

➤ **Więcej informacji:**
www.zus.pl

Harmonogram SZOT-a

22.10.2025

godz. 16-17 Czarneckiego 14, Jesionowa/Otmuchowska – garaże, Pawłowska/Przedwiośnie – stadion, Wojanowska – sklep Lidl **godz. 17.30-18.30** Nankiera 8-14/Nowy Targ 15-16 – osłona MGO, Klimasa/Tarnogajska – parking, Wojanowska 72, Królewska/Wiedeńska – parking **godz. 19-20** Halicka/Kamiennogórska, Kniaziewicz/Pułaskiego, Mianowskiego 28 – parking, Redycka/Sołtysowicka

23.10.2025

godz. 16-17 Buforowa 99, Górnickiego 4 – osłona MGO, Jerzmanowska 102, Na Polance 14 **godz. 17.30-18.30** Biwakowa/Szarych Szeregów, Dicksteina 4, Korzenna – parking, Rumiankowa – myjnia **godz. 19-20** Kominiarska 66, Sławka – okolice delikatesów, Strachowskiego 53, Zemska 35 – sklep Społem

24.10.2025

godz. 16-17 Chorwacka 78 – parking, Jemeńska/Ziemniaczana, Koszalińska 4, Pawłowa 6 **godz. 17.30-18.30** Kleczkowska/Siemieńskiego/Kraszewskiego/Trzebnicka – podwórze, Krakowska – parking przy Biedronce, Strzegomska 298, Topolowa 5 **godz. 19-20** Nankiera 8-14/Nowy Targ 15-16 – osłona MGO, Pszczyńska/Zawierciańska – osłona MGO, Kamińskiego 108/Rodziewiczówny – boisko

27.10.2025

godz. 16-17 Heblarska/Ślusarska, Iwonicka 8, Kielczowska 95, Rodziewiczówny – parking, Wiśniowa 27 **godz. 17.30-18.30** Skoczylasa/Płońskiego, Sycowska 8 – osłona MGO, Supińskiego 6, Śliczna 35 – osłona MGO **godz. 19-20** Marco Polo/Magellana, Modelskiego 1, Zdrowa 6 – przy garażach, Zwycięska – pętla

28.10.2025

godz. 16-17 Dalimira/Pęgowska – pętla Karłowicza 40, Drohobycka 33a, Połabian 2 – przy cmentarzu **godz. 17.30-18.30** Pautscha 4, Powiewna 7, Siatkarzy/Wędkarzy, Spiżowa 6-8 – parking **godz. 19-20** Heblarska/Ślusarska, Kominiarska 66, Leśnicka 30 – garaże, Raclawicka/Sokola

CAL – Centrum Aktywności Lokalnej, **MGO** – Miejsce Gromadzenia Odpadów, **RO** – Rada Osiedla, **SM** – Spółdzielnia Mieszkaniowa, **SZOT** – Samochód Zbierający Odzież i Tekstylia

Harmonogram wywozu gabarytów 22-28.10.2025

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

22.10.2025

Bolesławiecka 14/16, **Czer-
niawska** 18, **Deszczowa** 16,
Dziadoszańska 46, **Dzielna** 19,
Kolista 18, **Majakowskiego** 40,
Modra 50, **Robotnicza** 32, **Ro-
gowska** 114, **Rogowska** 144, **gen.
Sikorskiego** 1, **Wiślańska** 18, **Ze-
mska** 19

24.10.2025

Arbuzowa 4, **Bezpieczna** 28,
Bociania 7, **Bolesławiecka** 2,
Borowska 74, **Braterska** 16, **Ce-
drowa** 1, **Chorwacka** 33, **Czaj-
cza** 2, **Czarneckiego** 5, **Czar-
toryskiego** 29, **Długosza** 39,
Dolnobrzeska 42, **Domasław-
ska** 28, **Drohobycka** 36, **Dzia-
łoszyńska** 12, **Dzielna** 25,
Franki 9, **Fryzjerska** 21a, **Gajo-
wicka** 135, **Gorlicka** 80, **Góral-
ska** 38, **Górecka** 82a, **Grabiszyn-
ska** 152, 313, **Grudziądzka** 59,
al. gen. Hallera 21, 65, 79, 111,
135/137, 140, 143, **Idzikowskie-
go** 26, **Iłakowiczówny** 18, **Ino-
wrocławska** 1, **Inżynierska** 29,
Jarocińska 11, **Jesienna** 22,
Kamienna 90, **Kamińskiego**
152, 229a, **Kleczkowska** 17,
gen. Kniaziewicz 13, **Koman-
dorska** 37, 54, 88, **Kościusz-
ki** 100, 142a, **Królewiecka** 31,
Krucza 2, 75, **Kruszwicka** 31,
Krynica 12, 21, **Księska** 25,
Lechitów 13, **Lekcyjna** 69b, **Li-
tomska** 23, **Lubuska** 54, 78,
Magellana 3, **Makowa** 1, **Mali-
nowskiego** 18, **Marca Polo** 47,
Maślicka 176, **Mączna** 1, **Miel-
czarskiego** 1, **Miernicza** 8, **Mię-
dzygórska** 31, **Międzyrzecka** 9,
Miłoszycka 23-25, **pl. Mon-
golski** 11, **Mosiężna** 20, 35, **Na
Końcu** 2, **Niedźwiedzia** 30,
Nowogródzka 70, **Nyska** 36,
Obornicka 8, 96, **Olsztyń-
ska** 10, **Oporowska** 3, **Orkana** 1,
Orzechowa 40, **Osmańczyka** 2,
Pabianicka 13, **Pereca** 23, 46,
Piękna 56e, **mjr. Piwnika-
-Ponurego** 48, **Pleszewska** 32,
Potebni 1, **Powstańców Ślą-
skich** 58, 176, 198, **Północna** 2,
Promenada 15, **Promień** 33,
Przestrzenna 31, **Przyjaźni** 38,
Pucka 19, **Pułtuska** 20, **Ro-
dakowskiego** 4, **Rodzinna** 21,
Rymarska 2, 11, **Sąsiedzka** 3,
Sempołowskiej 64a, **Sernicka** 19,
Skarbowców 117, **Skoczylasa** 49,
Skwierzyńska 24, **Srebrnogór-
ska** 14, **Stanisławowska** 63a, 97,

PAWŁOWICE

Będzie nowy plac zabaw i pomosty nad jeziorem

Teren wokół Jeziora Pawłowickiego zmienia się z miesiąca na miesiąc. Duża w tym zasługa programu Zielona Rewolucja, w ramach którego powstaje właśnie plac zabaw i inne obiekty rekreacyjne.

Bartosz Wawryszuk

Rewitalizacja obszarów zielonych wokół Jeziora Pawłowickiego trwa już od kilku lat. Obecnie Zarząd Zieleni Miejskiej prowadzi prace przy urządzeniu placu zabaw i boiska do plażowej siatkówki. Budowane są także kolejne pomosty i ścieżki.

Ten etap rewitalizacji ma zakończyć się w grudniu, a w planach jest jeszcze dostawienie ławek i koszy na śmieci oraz nasadzenie 250 krzewów. W latach 2020-23 ZZM uporządkował teren wokół zbiornika wodnego przy ul. Jeziorowej i zbudował strefę wypoczynkową z pomostów w ramach projektów z Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. W zeszłym

Budowa placu zabaw nad Jezioro Pawłowickim – trwa właśnie układanie drewnianych pomostów

roku zainstalowana została toaleta samoobsługowa wraz z przebieralnią dla osób morsujących.

Nabrzeża, które wcześniej nie wyglądały zachęcająco, teraz są świetnym miejscem do wypoczynku i rekreacji nad brze-

giem jeziora. Tym bardziej że we wrześniu i październiku teren został gruntownie wysprzątany za sprawą kilkudziesięciu wolontariuszy z Grupy HASCO. Wybór lokalizacji akcji nie był przypadkowy – park wokół Jeziora Pawłowickiego jest poło-

żony niespełna 10 km od głównej siedziby Hasco-Lek przy ul. Żmigrodzkiej. Podczas kilkogodzinnej akcji we Wrocławiu wolontariusze z firmy zebrali łącznie: 163,5 kg szkła, 81,5 kg plastiku, 55 kg odpadów zmieszanych.

HUBY

Już koniec remontu podwórka przy Wapiennej

Dobiega końca pierwszy etap remontu wnętrza podwórzowego przy ulicach Wapiennej, Kamiennej, Gajowej i Przestrzennej. Prace powinny się zakończyć na początku listopada – informuje spółka Wrocławskie Mieszkania. I zabiera się za kamienice obok.

Renowacja podwórka: Wapienna, Kamienna, Gajowa i Przestrzenna

Bartosz Wawryszuk

Renowacja podwórka ruszyła na początku października, a jej celem jest stworzenie bezpiecznej, funkcjonalnej i zielonej przestrzeni, która sprzyja integracji mieszkańców, sąsiedzkim spotkaniom i odpoczynkowi.

Dlatego prace realizowane w ramach projektu „Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w kwartale ulic: Wapienna, Gajowa, Kamienna i Przestrzenna we Wrocławiu” koncentrują się na: ■ terenach zielonych ■ remoncie sieci kanalizacji deszczowej i odwodnieniu terenu ■ montażu małej architektury ■ remoncie infrastruktury drogowej ■ parkingu dla osób z niepełnosprawnościami ■ oświetleniu

energooszczędnym. Inwestycja ta kosztować będzie 1,054 mln zł i jest częściowo dofinansowana z Funduszy Europejskich. Dotacja unijna wyniesie 281,9 tys. zł. Resztę – ponad 772 tys. zł wyłoży miasto. W planach jest drugi etap zagospodarowania podwórka przy Wapiennej, Kamiennej, Gajowej i Przestrzennej.

Oprócz tego Wrocławskie Mieszkania zaczęły niedawno inną dużą inwestycję na Hubach. Kilka kamienic stojących w sąsiedztwie podwórka przejdzie remont, który będzie kosztować ponad 5,6 mln zł. W budynkach przy ul. św. Jerzego 13 oraz 21 i 23 zostaną odnowione elewacje wraz z dociepleniem ścian tylnych i wymianą stolarki okiennej. Te prace mają zakończyć się do wakacji.

KSIEŻE

Karwińska: nowy muzyczny przystanek

We Wrocławiu pojawił się kolejny przystanek muzyczny: „Karwińska – Dawna Pralnia”. Muzyczną zapowiedź przygotowali artyści Teatru Dialogu, który w Dawnej Pralni ma siedzibę.

Lubicie muzyczne zapowiedzi przystanków, takie jak słynne, rozśpiewane „Arkady Capi-tol” albo krótki fragment sonaty skrzypcowej, który można usłyszeć, dojeżdżając do Narodowego Forum Muzyki?

Takich muzycznych przystan-ków jest już w naszym mieście kilkanaście, a najnowszy z nich nazywa się „Karwińska – Dawna

Pralnia” i znajduje się na trasie linii tramwajowej 3 i 5.

Dawna Pralnia to ważne miej-sce dla osiedla Księżę. – Kiedyś mieściła się tu farbiarnia i pralnia chemiczna, dziś można tu kupić ekologiczną żywność, przyjść do restauracji, a swoją siedzibę ma offowy Teatr Dialogu – mówi Ar-tur Iwan, przewodniczący Rady Osiedla Księżę.

MAREK KSIĘŻAREK

Stopnicka 2, Strońska 8, Swo-bodna 8, 14, Szczęśliwa 15, Śliczna 6, Świeradowska 5, **To-ruńska 7, Warciańska 31**, Wa-ryńskiego 1, Wejherowska 47, Wieczysta 125, Wielkopolska 58, **Zachodnia 26**, Żłotostocka 24, Zwycięska 2/I, Żmigrodzka 79

27.10.2025

Godlewskiego 2, Grabiszyn-ska 257, **Wapienna 30**

28.10.2025

Arachidowa 17, Asfaltowa 15, Awicenny 34, **Bolesława Krzy-woustego 65**, Brodnicka 4, Brzeska 5, Bukowa 16, Bzowa 20, **Chełmońskiego 40**, Cisowa 6, Cynamonowa 15, Czajkowskie-go 5, 52, 63, Czekoladowa 72, **Długa 51**, Drukarska 22, Dwor-cowa 30, **Energetyczna 12**, **Fiołkowa 17**, **Gajowicka 187a**, Główna 68, Gosławicka 11, Gra-biszynska 88, 124a, 331, Gro-madzka 3, Grudziądzka 95, **al. gen. Hallera 9**, 40, 128, Her-manowska 4, Hiszpańska 43, pl. Hirszfelda 16, Hłaski 26, **Iwaskiewicz 16**, **Jelczańska 2**, Jemiółowa 16, Jodłowska 10, Ju-gosłowiańska 60, **Klecińska 140**, Komandorska 59, Komuny Pa-ryskiej 94a, Kopycińskiego 41, Kosmonautów 291, Kosynierów Gdyńskich 10, Kościuszki 154, Kośnego 20, Kozanowska 28, Krucza 142, Krynicka 54, Kry-nicka 70, 80, 86, Kukuczki 18, Kwidzyńska 25, **Legnicka 46**, Leonarda da Vinci 10a, Lubiń-ska 6, Lwowska 10, 31, Łomnic-ka 28, **Magellana 25**, Mościc-kiego 33, Na Niskich Łąkach 45, **Na Polance 12**, Nowodworska 16, Nyska 50, **Objazdowa 6**, Obor-nicka 91, Odrodzenia Polski 1, Olszewskiego 61, **Piękna 64e**, Piwowarska 26, Pola 17, Po-lanowicka 9, Poleska 17, Po-święcka 22a, Powstańców Śląskich 150, Prężycka 76, Przestrzenna 49, Przybyszew-skiego 112, Przyłuszczkowa 82, **Rakietowa 4**, Redycka 1, Ro-botnicza 32, Rodzyńska 3, za-ulek Rogoziński 11, Rybacka 28, Rzeczna 26, **Siedliczna 19**, Sie-mianowicka 7, Słubicka 30, Smardzowska 2, Sokola 32, Spółdzielcza 20, Stabłowic-ka 29, Stalowa 2, Stanisławow-ska 68, Stanisławskiego 2, Starogajowa 43, Straussa 44, Strońska 2b, 12, Szanieckiego 1, Szkocka 51, Szprotawska 17, Ślężna 158c, 215, Świątnicka 17- 19, **Terenowa 3**, **Ubocze 15**, **Wieczysta 159**, al. Wiśniowa 10, Włóknarzy 7, Wojszycka 32, Wykładowa 24, **Zajączkow-ska 47**, Zatorska 142, Zwycię-ska 9, Żelazna 55, Żernicka 215, Żmigrodzka 52, Żółta 13

PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE

Ciepły posiłek teraz przy ul. Małachowskiego

Od 13.10 jadłodajnia Caritas przygotowująca ciepłe posiłki dla mieszkańców w trudnej sytuacji wydaje je w nowej lokalizacji – przy ul. Małachowskiego 15 w noclegowni.

Wcześniej takie miejsce było przy ul. Słowiańskiej. Obiady nadal przygotowuje Caritas, ale zjeść je można w noclegowni prowadzo-nej przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta.

We Wrocławiu działają obecnie trzy kuchnie charytatywne dofi-nansowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Jadłodajnia Caritas Archidiecezji Wrocław-

skiej jest jedną z nich i przygoto-wuje posiłki dla wrocławian naj-bardziej potrzebujących wsparcia – samotnych, z trudnościami fi-nansowymi, w kryzysie bezdom-ności.

Teraz te osoby będą mogły jeść w bardziej komfortowych wa-runkach, a także skorzystać z łaźni, pralni i punktu wyda-wania odzieży.

SOŁTYSOWICE

155 mln zł z Unii na remont linii kolejowej

Centrum Unijnych Projektów Transportowych podpisało z PKP PLK umowę na remont odcinka linii kolejowej 143 między Psim Polem a Sołtysowicami. Ma być szybciej i bezpieczniej.

Cel remontu to zwiększenie prze-pustowości na przeznaczonym do modernizacji odcinku, jak i po-prawa komfortu i bezpieczeństwa podróżujących. Po remoncie, składy będą mogły rozwijać tu prędkość 120 km/h w przypadku pociągów pasażerskich i 80 km/h – dla towarowych.

Prace, jakie się tu odbędą, to: ■ przebudowa układu torowego

stacji Wrocław Psie Pole ■ mo-dernizacja przejazdu kolejowo-drogowego ■ budowa nowych peronów dostosowanych do po-trzeb osób z niepełnosprawno-ściami ■ przebudowa sieci trak-cyjnej ■ instalacja nowoczesnych urządzeń sterowania ruchem kolejowym ■ budowa ekranów akustycznych ■ remont mostu nad rzeką Widawą. Wartość całej inwestycji to ponad 191 mln zł.

TOMASZ HOŁOD

Wstęp do bezpłatnego Klubu Rozwoju Cyfrowego

Chciałbyś sprawnie poruszać się w cyfrowym świecie? Opanować pocztę i bankowość elektroniczną? Nadążać za cyfrowym rozwojem i trendami online? Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego zaprasza do Klubu Rozwoju Cyfrowego dla dorosłych wrocławian. Tutaj indywidualnie lub w grupie zapanujesz nad technologią!

Redakcja

W samym sercu Wrocławia powstało miejsce, które ma pomóc mieszkańcom śmiało i swobodnie poruszać się w internetowej rzeczywistości. Klub Rozwoju Cyfrowego to otwarta przestrzeń edukacyjna, w której dorośli wrocławianie mogą zdobywać i rozwijać kompetencje technologiczne potrzebne w codziennym życiu.

Klub powstał przede wszystkim z myślą o osobach, które chcą pokonać bariery i w pełni korzystać z możliwości świata online. Do udziału w zajęciach zaproszeni są wszyscy dorośli mieszkańcy Wrocławia, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Co ważne, udział w projekcie jest bezpłatny. W ofercie klubu są zarówno zajęcia indywidualne, jak i grupowe.

Konsultacje personalne

Zajęcia indywidualne to spotkania w formule „jeden na jeden” – trener oraz osoba korzystająca z zajęć. Podczas konsultacji można otrzymać nie tylko praktyczną pomoc w obsłudze urządzeń cy-

frowych i korzystaniu z internetu, ale także skorzystać z doradztwa edukacyjnego prowadzonego przez tzw. kuratora wiedzy. To osoba, która wspiera uczestników w planowaniu indywidualnych ścieżek rozwoju cyfrowego i towarzyszy im w całym procesie nauki.

W grupie różnie

Istotną częścią działalności KRC są również wykłady i warsztaty grupowe, podczas których uczestnicy uczą się bezpiecznego korzystania z internetu, e-usług publicznych, obsługi smartfonów i komputerów. Wszystkie zajęcia odbywają się w przyjaznej atmosferze, a tempo pracy jest dopasowane do poziomu uczestników.

Miejsce jest dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – wyposażony w podjazdy, windę i przestronne sale, co gwarantuje komfort wszystkim odwiedzającym.

Gdzie i kiedy?

Klub jest otwarty w poniedziałki i wtorki w godz. 8–17, w środy od 8 do 15, a w czwartki i piątki w godzinach 9–17. Na zajęcia można zapisać się telefonicznie pod numerami: **71 772 49 84** lub **884 215 046**, a także e-mailowo pod adresem: **krc@wcrs.pl**.

Do KRC mogą przyjść dorośli wrocławianie, w szczególności seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami

Możliwe są także osobiste zapisy w siedzibie klubu: w budynku Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego przy pl. Dominikańskim 6.

Zespół Klubu Rozwoju Cyfrowego elastycznie podchodzi do potrzeb klubowiczów, dlatego istnieje możliwość indywidualnego ustalenia terminu konsultacji czy doradztwa. Odważ się na przygodę z komputerem.

Projekt „Digitalny Wrocław” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, Europejskie-

go Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 – Priorytet FERS.01.00 Umiejętności, działanie FERS.01.09 Rozwój kompetencji cyfrowych i z budżetu państwa.

➤ Więcej informacji na: www.wcrs.wroclaw.pl/krcwroclaw

Stwórz Ekofloresy i wygraj!

Spółka Ekosystem i MKD Fabryczna zapraszają uczniów z wrocławskich podstawówek do zabawy w konkursie „Wrocławskie EKO-FLORESY”. Chcesz wygrać maszynę do szycia? Zrób pracę plastyczną z materiałów tekstylnych i oddaj ją do 20 listopada.

Agata Zięba

Od 1 stycznia tego roku mamy nową frakcję odpadów – tekstyli! Nie wolno już wyrzucać starych ubrań czy materiałów do czarnego kubła na odpady zmieszane. We Wrocławiu należy wywozić je do PSZOK-ów lub oddać do specjalnego Samochodu Zbierającego Odzież i Tekstylia, czyli SZOT-a (jak kursuje w tym tygodniu sprawdzisz na s. 13).

Aby już od najmłodszych lat mieszkańcy Wrocławia uczyli się, jak poprawnie segregować odpady, Ekosystem zaprasza

uczniów klas IV–VIII do udziału w konkursie. Uczniowie używając minimum 80 proc. materiałów tekstylnych (guzików, zamków, kawałków materiałów itp.) powinni przedstawić miejsce, bu-

dynek charakterystyczne dla Wrocławia. Praca musi być wykonana na kartonie pochodzącym z recyklingu w formacie A3.

Do 20 listopada do godz. 19 trzeba dostarczyć ją wraz z wypełnionymi załącznikami z regulaminu do MDK Fabryczna, ul. Zemska 16A (więcej informacji na: eko-system.wroc.pl i www.mdk.wroc.pl). Na autorów najlepszych prac czekają nagrody wspierające rozwój kreatywnych pasji – ma-

szyny do szycia i zestawy farb do tkanin!

➤ Niezbędne do zgłoszenia dokumenty znajdziesz na: www.wro.news/ekofloresy

Praca ma przedstawiać charakterystyczne dla Wrocławia miejsca lub budynki

Dziennik stewardesy na jej obrazach

Jak wygląda codzienne życie stewardesy dużej linii lotniczej? Widać to w rysunkowych zapisach Kate Bove, która pokazuje je w terminalu wrocławskiego lotniska. Spieszcie się, bo zarówno wystawa, jak i lotnisko niedługo się zamykają.

I Błażej Organisty

Na lotnisku we Wrocławiu jest 8 linii lotniczych, ale nie ma wśród nich Brussels Airlines. Pojawił się jednak na nim belgijski akcent w postaci ilustracyjnych prac plastycznych, czarno-białych i kolorowych, autorstwa Kate Bove.

– Oprócz rysunków związanych z pracą w linii lotniczej tworzę dużo autoportretów oraz portretów silnych kobiet, które pojawiły się w moim życiu. Tematy prac są osobiste i uniwersalne jednocześnie – mówi Kate Bove, z zawodu stewardesa w Brussels Airlines.

Kate rysowała już jako dziewczynka, po średniej szkole zapisała się na studia artystyczne, które ukończyła z tytułem magistra w dziedzinie sztuk wizualnych. Przez kilka następnych lat była nauczycielką w szkole artystycznej, aż zaczęła latać jako stewardesa.

Kate Bove wystawia swoje prace na wrocławskim lotnisku jeszcze tylko przez kilka dni

– W tej pracy mogę łączyć pasję do podróży i do sztuki. Robię to od 15 lat zarówno na pokładzie, jak i na ziemi w różnych miastach świata. Rysuję w samolocie, w hotelach. Wszystkie moje prace są rysunkowym dziennikiem. To historia mojego zawodowego i prywatnego życia – opowiada Kate.

Wiosną przyszłego roku artystka pokaże też książkę, którą tworzy już od 30 lat. – Nie tylko rysuję, ale i piszę dzienniki. Książka

będzie połączeniem tych dwóch języków – zapowiedziała na wernisażu na tarasie widokowym w terminalu Portu Lotniczego Wrocław Kate Bove.

Wystawa jest dostępna bezpłatnie do 25 października tego roku. Patronat nad nią objęły Ambasada Belgii w Polsce i na Litwie oraz Belgijska Izba Handlowa w Polsce – Belgian Business Chamber (BBC).

W październiku zamyka się nie tylko wystawa, ale i samo lot-

nisko. Wrocławski terminal będzie nieczynny w okresie od 26 października do 4 grudnia 2025 roku.

Powodem jest trwająca rozbudowa części operacyjnej, czyli strefy startu i lądowania. Po 4 grudnia, gdy lotnisko ponownie otworzy się dla pasażerów, rozbudowa wciąż będzie trwała. Planowany termin jej zakończenia to grudzień 2026.

➤ **Zobacz zdjęcia z wernisażu na:** www.wro.news/stewardesa

Piotr Alexewicz piąty w konkursie Chopinowskim

Piotr Alexewicz, absolwent Akademii Muzycznej im. Lipińskiego we Wrocławiu i aktualny pracownik tej uczelni, wywalczył V miejsce w XIX Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Chopina (wspólnie z Vincentem Ong z Malezji). Wrocław od 40 lat nie miał takiego sukcesu podczas tej imprezy. Na podium stanęli: I nagroda – Eric Lu (Stany Zjednoczone), II nagroda – Kevin Chen (Kanada), III nagroda – Zitong Wang (Chiny). Rozmowa o Piotrze: www.wro.news/alexewicz

Silesius i Angelus 2025 przyznane

Literacką Nagrodę Europy Środkowej Angelus wręczono w tym roku po raz 20. Laureatem został bośniacki pisarz Darko Cvijetić, którego jury doceniło za książkę „Winda Schindlera” (przekład Doroty Jovanki Ćirlić). W plebiscycie czytelników triumfowała estońska pisarka Leelo Tungal, która napisała „Małą towarzyszkę i listy” (w przekładzie Marty Perlikiewicz). Z kolei Marcin Czerkasow został laureatem przyznawanej po raz 18. Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius w kategorii Książka roku. Jury doceniło go za tom „Belgijskie rozwiązania”. Za najlepszy debiut uznano „Kink-meme” Dominiki Parszewskiej.

Jesienne Dziady

W sobotę 25.10 o godz. 20 Muzeum Pana Tadeusza, Kamienica pod Żółtym Słońcem, Rynek 6, zaprasza na wieczorne zwiedzanie organizowane z okazji Dziadów jesiennych. Prowadzenie: Jagoda Winkelbauer. Wstęp z biletem do muzeum. Czas zwiedzania to około 90 min.

Nocne pokazy fontanny multimedialnej

W niedzielę 26 października odbędzie się Noc pokazów – wydarzenie, którym Hala Stulecia kończy co roku sezon Fontanny Multimedialnej. Organizatorzy zachęcają: Spotkajmy się na Pergoli! Będziecie? Wpadną też Buzz i Astral w wyjątkowym pokazie Disneya.

I Agata Zięba

Wydarzenie odbędzie w dwóch turach – pierwsza o godz. 18, a druga o 20. Każda z tur potrwa ok. 90 minut – będą się na nią składać wszystkie pokazy z tegorocznego programu Fontanny Multimedialnej:

- Katedra Demokracji
- Mikro&Makro Kosmos
- Cztery Żywioty
- Dzień dobry Marilyn
- Pixar: Lato przyjaźni.

Ten ostatni to najnowszy pokaz, którego premiera odbyła się 30 lipca. Od tamtej pory bije on

rekordy popularności, gromadząc na Pergoli w każdy piątek tysiące widzów. Hala Stulecia wyprodukowała go wspólnie z Disneyem z okazji 30-lecia powstania pierwszej w historii kina pełnometrażowej animacji „Toy Story”.

Dla uczestników Nocy pokazów zostanie uruchomiona dodatkowa komunikacja po zakończeniu każdej z tur wydarzenia – będzie to dodatkowa linia T4, która pojedzie na trasie Hala Stulecia – Galeria Dominikańska – Dworzec Główny z częstotliwością co ok 7,5 minuty. Wstęp na Noc pokazów jest zawsze bezpłatny.

Tegoroczny sezon fontanny multimedialnej kończy się 26.10

Plecak ewakuacyjny i apteczka zawsze pod ręką

Czy potrafisz w kilka minut spakować najpotrzebniejsze rzeczy i opuścić dom, jeśli zajdzie taka konieczność? W sytuacjach nagłych – pożarze, awarii gazu, powodzi, skażeniu chemicznym czy przerwaniu dostaw prądu – każda minuta ma znaczenie.

BEZPIECZNY
WROCŁAW

TOMASZ HOŁOŚ

Redakcja

Dlatego eksperci od zarządzania kryzysowego zalecają, by w każdym domu znajdował się plecak ewakuacyjny, gotowy do zabrania w razie potrzeby, i dobrze wyposażona apteczka.

Plecak ewakuacyjny

To podstawowy element domowego planu bezpieczeństwa. Ma zapewnić przetrwanie przez pierwsze 1–3 doby poza domem – do czasu, aż dotrzesz do rodziny, punktu ewakuacyjnego lub służby zapewnienia pomocy. W sytuacjach kryzysowych liczy się gotowość i czas reakcji – nie będzie chwili na szukanie dokumentów czy ładowarki.

Ekspert Rządowego Centrum Bezpieczeństwa podkreśla: Ideą plecaka ewakuacyjnego (w momencie wystąpienia zagrożenia i natychmiastowej samoewakuacji) jest posiadanie wszystkich potrzebnych rzeczy w jednym miejscu, które pozwolą przetrwać przeciętny czas – 72 h.

W plecaku powinny się znaleźć rzeczy niezbędne do przeżycia, utrzymania higieny, komunikacji i udzielenia pierwszej pomocy. Zestaw nie musi być duży – ważne, by był lekki, poręczny i dostosowany do liczby domowników. Uwaga! Każdy powyżej 10. roku życia powinien mieć swój własny plecak.

Lista kontrolna

Dokumenty i pieniądze □ kopie dowodów osobistych i paszportów

Plecak ewakuacyjny możesz kupić albo przygotować, umieszczając artykuły w podpisanych workach; apteczka może być samochodowa

□ polisy ubezpieczeniowe, recepty, ważne dokumenty medyczne □ lista numerów alarmowych i kontaktów do bliskich □ gotówka w drobnych nominałach i różnych walutach □ notatnik i długopis □ klucze zapasowe

Woda i żywność □ minimum 3 litry wody na osobę na dobę □ konserwy, suchary, batony energetyczne □ produkty instant (kasze, makaron, zupy błyskawiczne) □ kubek, sztućce, otwieracz do puszek □ chusteczki nawilżane

Światło i energia □ latarka (najlepiej czołowa) + zapasowe baterie □ powerbank i kabel do telefonu □ radio na baterie lub z dynamem □ zapalniczka lub zapalniczka w wodoodpornym opakowaniu □ gwizdek alarmowy

Odzież i ochrona przed zimnem □ zestaw ubrań na zmianę (w tym bielizna i skarpety) □ kurtka przeciwdeszczowa □ czapka, rękawiczki □ koc termiczny NRC □ śpiwór □ wygodne buty

Higiena i środki sanitarne □ mydło lub żel antybakteryjny □ papier toaletowy i ręczniki papierowe □ środki higieniczne dla kobiet i dzieci □ szczoteczka i pasta do zębów □ woreczki foliowe na odpady

Narzędzia i akcesoria □ nóż lub multitool □ taśma naprawcza, sznurek □ worki foliowe / folia ochronna □ mapa okolicy □ mała latarka zapasowa

Regularnie sprawdzaj daty ważności produktów, stan baterii i uzupełniaj zapasy. Ostatnia kontrola plecaka: (wpisz datę). Następna planowana kontrola: (wpisz datę).

Apteczka

Oprócz plecaka bezpieczeństwa, każdy dom powinien mieć dobrze wyposażoną apteczkę pierwszej pomocy. W sytuacjach kryzysowych dostęp do lekarza czy apteki może być utrudniony, dlatego warto samodzielnie przygoto-

wać zestaw najpotrzebniejszych środków.

Lista kontrolna

Podstawowe wyposażenie □ bandaże, gazy jałowe, plastry, kompresy □ chusta trójkątna, nożyczki, pęseta □ rękawiczki jednorazowe □ środki odkażające (octenisept, chusteczki dezynfekujące)

Leki i preparaty □ leki przeciwbólowe i przeciwgorączkowe □ leki przyjmowane stale przez domowników □ preparaty na ukąszenia, oparzenia, alergie, zatrucia pokarmowe, odwodnienie

Dodatkowo (opcjonalnie) □ instrukcja udzielania pierwszej pomocy □ mała apteczka dla dzieci (np. plastry z bohaterami) □ leki i suplementy dla zwierząt domowych

Regularnie sprawdzaj daty ważności leków i stan opatrunków. Ostatnia kontrola apteczki: (wpisz datę). Następna planowana kontrola: (wpisz datę).

Gdzie przechowywać?

Plecak ewakuacyjny najlepiej trzymać w łatwo dostępnym miejscu – np. w przedpokoju, przy wyjściu z mieszkania lub w bagażniku samochodu. Powinien być gotowy do zabrania w każdej chwili. Apteczkę warto mieć zarówno w domu, jak i w aucie, a jej zawartość sprawdzać przynajmniej raz na pół roku – wymieniając przeterminowane leki i zużyte opatrunki.

Zadbaj o plan i regularność

Listę wyposażenia plecaka i apteczki warto regularnie przeglądać co kilka miesięcy, sprawdzając, czy wszystkie urządzenia działają, baterie są naładowane, a leki nieprzeterminowane i ćwicząc z domownikami procedurę ewakuacji – ustalić miejsce spotkania, sposób komunikacji i kto zabiera plecak. Dobrze jest też wyposażać każdego domownika w osobny plecak z podstawową apteczką, aby zawartość mogła być dopasowana do indywidualnych potrzeb.

Gotowość to spokój

Plecak ewakuacyjny i apteczka to dziś symbole rozsądku i odpowiedzialności. Dają poczucie kontroli w sytuacjach, gdy trudno o spokój – to gwarancja, że w razie potrzeby możemy działać natychmiast i skupić się na tym, co naprawdę najważniejsze – bezpieczeństwie swoim i bliskich.

WARSZTATY Z OBRONY CYWILNEJ: 29.10, 17 I 26.11, WYSTAWOWA 1

- ▶ **godz. 14.30–16** – Strefa Bezpieczeństwa i Wiedzy – prezentacje plecaków ewakuacyjnych, pokazy pierwszej pomocy, prezentacja sprzętu ratowniczego
- ▶ **godz. 16–18 i 18.30–20** – wykład ekspercki – sesje teoretyczne połączone z analizą scenariuszy kryzysowych i ćwiczeniami praktycznymi – SAFETY PROJECT
- ▶ **godz. 18–18.30** – pokazy pierwszej pomocy – mieszkańcy nauczą się prawidłowego reagowania w nagłych wypadkach – OSP Grupa Ratownictwa Specjalistycznego Starówka

Zapisz się, liczba miejsc ograniczona: www.wcrs.wroclaw.pl/szkolenia-obrona-cywilna

Rugby Wrocław chcą być na podium I ligi

Zwycięstwo i trzy porażki to bilans drużyny Rugby Wrocław na początku I ligi rugby. Wrocławianie nie zwalniają tempa i walczą o najwyższe cele. W sobotę zmierzą się z Arką Rumia.

Michał Kurowicki

I liga rugby to zaplecze ekstraklasy, czyli najwyższego poziomu rozgrywkowego w Polsce. Oznacza to wymagające rozgrywki, w których każdy mecz potrafi zaskoczyć i nie ma tu drużyn przypadkowych. Zawodnicy Rugby Wrocław rozpoczęli sezon od efektownego zwycięstwa w Zielonej Górze. Pokonali tam miejscową Watahę aż 65:14.

Interesujesz się rugby? Nieważne, ile masz lat – zajrzyj na stronę www.rugbywroclaw.com

Wygrać z Arką Rumia

Wrocławscy rugbyści nie poddają się i koncentrują na kolejnym spotkaniu przed własną publicznością. Ich przeciwnikiem w sobotę 25.10 o godz. 14 na stadionie przy ul. Lotniczej 72 będzie RC Arka Rumia.

Zespół zapowiada pełną mobilizację i walkę o pierwsze zwycięstwo przed własną publicznością w tej rundzie. – Liga jest

bardzo wyrównana i na każdy mecz trzeba być dobrze przygotowanym. Mimo dwóch porażek u siebie nasz cel się nie zmienia i chcemy walczyć o medale. W najbliższym spotkaniu z Arką Rumia zamierzamy wygrać z bonusem i wrócić na właściwą ścieżkę – zapowiada trener i prezes klubu Rugby Wrocław Łukasz Szablewski. Klub Rugby Wrocław chciałby poprawić wynik z ostatniego sezonu, kiedy zajęli czwarte miejsce w tabeli I ligi.

I Ty możesz spróbować

Klub stawia nie tylko na wyniki, ale na promowanie rugby wśród wrocławskich dzieci. Każdy, kto chciałby spróbować swoich sił w tej dyscyplinie, może dołączyć do Akademii Rugby Wrocław. To miejsce, w którym najmłodsi uczą się współpracy i zasad fair-play, czerpiąc z gry prawdziwą radość. Zajęcia prowadzone są w przyjaznej atmosferze, pod okiem doświadczonych trenerów.

Terminarz meczów jesiennych

Do końca rundy jesiennej pozostało kilka spotkań: ■ KS Rugby Wrocław – RC Arka Rumia (25.10 godz. 14) ■ KS Rugby Wrocław – KS Poznań (2.11 godz. 14) ■ Hegemon Mysłowice – KS Rugby Wrocław (8.11 godz. 14). Wszystkie mecze we Wrocławiu rozgrywane są na stadionie przy ul. Lotniczej 72.

Wstęp wolny.

Ślęza na dwóch frontach na plusie

Koszykarki z Wrocławia prowadzą w tym roku dwie kampanie: w Eurocupie i polskiej ekstraklasie. W pierwszej raz wygrały i raz przegrały. W drugiej wyszły na plus po bardzo mocnym i udanym występie w Gdyni z mistrzyniami Polski.

Aleksandra Mielnicka podczas meczu Ślęzy z Beroe w Eurocupie

Blazej Organisty

W 4. kolejce Orlen Basket Ligi Kobiet – w niedzielę 26.10 o godz. 18 w hali KGHM Ślęza Arena – koszykarki zagrają z Jelenią Górą. Do tego meczu przystępują w doskonałych nastrojach po sukcesie w Gdyni, gdzie w minioną niedzielę pokonały aktualne mistrzynie Polski – 78:70. Mecz był wyrównany przez trzy kwarty, po których czterema oczkami prowadziły gospodynie.

Ostatnie 10 minut wrocławianki wygrały 25:13 i wywiozły znad Bałtyku bardzo cenne zwycięstwo. Świetny występ zaliczyła Aleksandra Mielnicka, autorka 14 punktów, 14 zbiórek i 4 asyst. Więcej niż 10 oczek zdobyły cztery inne zawodniczki: Aleksandra Ziemborska, G'mrice Davies, Ke-

tija Vihmane i Digna Strautmane. To była druga wygrana Ślęzy w tym sezonie Orlen Basket Ligi Kobiet. O trzecią wrocławianki powalczą z Jelenią Górą, która do tej pory trzy razy przegrała.

Podopieczne Arkadiusza Rusina oprócz Orlen Basket Ligi mają rozgrywki europejskie – FIBA Eurocup Women – do których wróciły w tym roku po kilku latach przerwy. Na inaugurację rzuciły we własnej hali sto punktów bułgarskiej drużynie Beroe i wygrały 100:63. W drugiej kolejce musiały uznać wyższość aktualnych mistrzyń Eurocupu – ESB Villeneuve z Francji – 70:78. Kolejne spotkanie w Eurocupie Ślęza zagra w niemieckim Fryburgu – 23.10 o godz. 19.30. Mecz będzie można zobaczyć na żywo na kanale YouTube.

Tydzień w skrócie

Koszykarze Śląska 15 października w Orbiecie sprawili niespodziankę i wygrali z faworyzowaną drużyną Cluj-Napoca 94:93, odnosząc drugie zwycięstwo w Eurocupie. Z bilansem 2-1 zajmują miejsce w górnej połowie tabeli. W piątek z kolei byli w Gliwicach, gdzie wygrali po raz pierwszy w tym sezonie Orlen Basket Ligi – 93:86.

Nieudaną wycieczkę do Radomia mają siatkarki, które przegrały z Radomką 0:3 (do 16, do 23 i do 20). Wcześniej wrocławianki wygrały we własnej hali z Nowym Dworem Mazowieckim. Trzeci mecz w tym sezonie Tauron Ligi zagrają ze Stalą Mielec we Wrocławiu.

WYDARZENIA SPORTOWE

koszykówka

Orlen Basket Liga
25.10 godz. 17.30,
hala Orbita,
WKS Śląsk Wrocław
– Arka Gdynia,
Polsat Sport Extra 4
FIBA Eurocup Women,
23.10 godz. 19.30,
Fribourg – Ślęza Wrocław
Orlen Basket Liga Kobiet,
26.10 godz. 18,
KGHM Ślęza Arena,
Ślęza Wrocław
– KS Jelenia Góra

piłka nożna

Betclit 1. Liga,
25.10 godz. 19.30,
Tarczyński Arena,
WKS Śląsk Wrocław
– Górnik Łęczna, TVP 3

piłka ręczna

Liga Centralna,
26.10 godz. 15,
Nielba Węgrowiec
– Śląsk Wrocław

siatkówka

Tauron Liga,
24.10 godz. 20.30,
hala Orbita,
#VolleyWrocław
– Stal Mielec, Polsat Sport 1

Wybierz się z rodziną na zwiedzanie NFM

Narodowe Forum Muzyki to architektoniczna przestrzeń, pełna nowinek technicznych. Sale koncertowe kryją w sobie tajemnice niedostrzegalne na pierwszy rzut oka. Dla rodzin z dziećmi od 4. do 14. roku życia, 75 min, bilety od 35 zł (dorosły i dziecko) na www.wro.news/nfm-zwiedzanie

Orkiestra Adama Sztaby 27.10 w Hali

Kompozytor, dyrygent, pianista, aranżer i producent – Adam Sztaba to prawdziwy człowiek orkiestra – i to już od 20 lat. Artysta świętuje jubileusz najlepiej jak potrafi – na koncertach. W Hali Stulecia wraz z gośćmi wystąpi 27.10 o godz. 20. Bilety od 329 zł na www.biletserwis.pl

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8-18)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)

Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)

Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (24h)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**

Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT

Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejsie DIALOGU, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Agata Grzełńska

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław

Park Rozrywki na Tarczyński Arenie

Karuzele, minikolejki górskie, diabelski młyn, autodrom i wiele innych emocjonujących urządzeń – park rozrywki wraca od 31.10 przed Tarczyński Areną. Godziny otwarcia: pon.-pt. 16-21, sob.-ndz. 14-22. Po dużej dawce adrenaliny i uśmiechu możecie się wyprawić na al. Śląska 1 do 11.11.

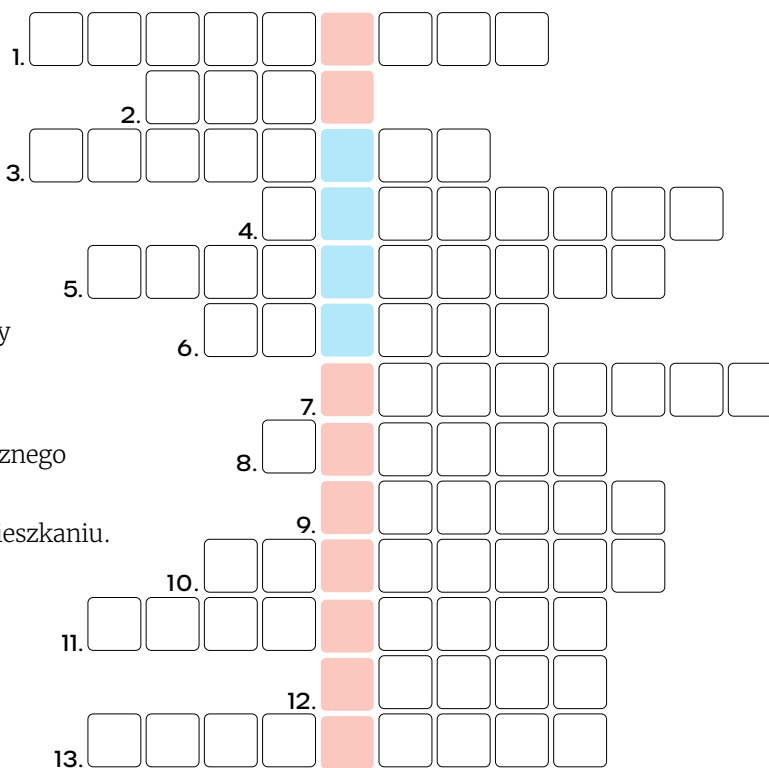
Garden of Lights: Dzika Afryka od 31.10

Kilkadziesiąt ręcznie malowanych lampionów przedstawiających leniwce, kapibary, alpaki, flamingi, kondory – wszystko w bajkowym klimacie – 31.10 startuje ZOO Garden of Lights – „Dzika Ameryka”. Bilety od 37 zł (dorosły), dziecko do 100 cm wzrostu – 1 zł. Więcej: gardenoflights.com

KRZYŻÓWKA NUMERU 251

- Styl architektoniczny, który charakteryzuje się odejściem od tradycyjnych form na rzecz nowatorstwa, indywidualizmu i eksperymentu; stawia na funkcjonalność.
- Skrót od nazwy wystawy: Wohnung und Werkraumausstellung.
- CAL – Centrum Aktywności...
- Inaczej osiedle idealne do życia, wzorcowe.
- Jedna z ulic Wrocławia, wokół której zlokalizowane są domy z wystawy „Mieszkanie i miejsce pracy”.
- Klomb, park lub przydomowy ogródek.
- Materiał konstrukcyjny powstały z połączenia betonu i żelaznego zbrojenia.
- Odnowienie, przywrócenie wartości użytkowej, często w mieszkaniu.
- Projektant wielorodzinnego domu mieszkalnego, czyli późniejszego akademika „Pancernik”.
- Jest autorem stadionu Olimpijskiego i schronu.
- Zajmuje się projektowaniem.
- Łączy miejscowości torami.
- Zbiorniki wodne powstałe w wyniku eksploatacji złóż gliny.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **251.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi

czekamy do **29.10 do godz. 20**. Trzech zwycięzców wylosujemy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **5.11**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr. tel. **71 776 71 00**.

UWAGA! Wg regulaminu wygrywa ten, kto wyśle SMS-a jako pierwszy, przedostatni lub ostatni.

W tym wydaniu do zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i kubek. Zwycięzcami w numerze 249 (hasło: Pomysł na miasto) zostali panowie: Marcin (bluza) i Piotr (workoplecak) oraz pani Anna (kubek). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs